

APOCALIPSIS

Rán t'uti ra Jesucristo bi nu ra Xuua

Rám hman ra Jesucristo bi sih ra Xuua

¹ Nu'a Oja bi 'yut yá 'yɛhɛ i 'bɯcua ja ra häi. Janangue'a nu ra Jesucristo bá pɛhna n'da rám 'bɛhni mahɛts'i bi 'yurcä dra Xuuagä, rá 'yɛhɛgä, 'bɛ'a din ja.

² Nɛ nugä dra Xuuagä dí o't'ä ya 'bɛ'a gätho dín nugä, nɛ'a rám hman Oja nɛ'a rám hman ra Jesucristo i xiqui. Gätho dí o't'ä ngue da fädi 'bɛ'a majuani din ja.

³ Din johya gätho to'o da man'a 'bɛ'a nt'o't'i ua ja ra sɔcuɔ. Nɛ din johya to'o gätho da 'yɔde 'bɛ'a din ja. Nɛ din johya 'bɯ da 'yɔt'e 'bɛ'a gätho i mangua ja ra sɔcuɔ, nguetho him maya'a din ja 'bɛ'a gätho nt'o't'i ua.

I t'orpa ra sɔcuɔ yɯ 'yɛc'yɛi bɯ ja yoto yɯ hnini

⁴ Nugä dra Xuuagä dí ot'ahɯ ra sɔcuɔ gätho yɯ 'yɛc'yɛi dim pɛti bɯ ja yoto yɯ hnini bɯ ja ra häi Asia. Oja dí jɔp ahɯ nɛ da hyut'a ni mbɯihɯ, guet'a Oja i 'bɯi nɛ mi 'bɯi, nɛ guet'a dim 'bɯi mazai. Nɛ rá Hogandahi Oja i juadi xɯn ho rá ts'ɛdi, gue i 'bɯpɯ hapɯ di manda rá ts'ɛdi Oja, i pɛn'nahɯ rán japi.

⁵ Nɛ bí pɛn'nahɯ rán japi a ra Jesucristo, nɛ da hyut'a ni mbɯihɯ. Nu'a ra Jesucristo zai i mam majuani, nɛ rá mbɯdi bi dɔmbɛni 'bɯ mi du, nɛ dim hmuts'ut'abi nɛ di manda gätho yɯ ts'ut'abi gue i 'bɯcua ja ra häi. Nu'a dí huɛgahɯ nɛ bi

yañjə nanguə ma ts'oquihə, bi mberca ma mbuihə nanguə ran ts'o, nanguə rá ji bi mbäm 'bə mi du bə ja ra pont'i.

⁶ Nu ra Jesucristo bi 'dajə ra ts'edi dan ts'ət'abihə nɛ dam mbäjäḡə ga ørpahə rá 'bɛfi bə i ja rá ts'edi Oja rá Ta. Nɛ nu'a ra Jesucristo din ja rá nuixte nɛ rá ts'edi høn'bə go njəm'bə mazai. Nɛ hønt'a gam bɛmhə ya.

⁷ Nuna ra Jesucristo guet'a ba ɛḡə ban 'yohə yə güi, nɛ gätho yə ja'i da nu. Nɛ gätho to'o bi ɛcpi da nu, nɛ gätho yə ja'i i 'bɛcua ja ra ximhäi ɛmme din ja ra dumbəi 'bə bi nu a. Majuəni njabə din ja 'bə bá ɛḡə. Nɛ hønt'a gam bɛmhə ya.

⁸ Nu ra Cristo bi 'yɛna: “Nugä ra mbədi däm 'bɛcä, nɛ njəm'bə him mi 'bɛcä,” ɛn'a ra Hmu mahɛts'i nuixte rá ts'edi, nu'a i 'bəi nɛ mi 'bəi, nɛ i 'bəi mazai.

Ra Xuua bi nu madq rá ts'edi ra Cristo

⁹ Nugä dra Xuuagä, ni cujə nanguə ra Cristo, dí ot'ahə ra søcuə ya. Nujə dí comhə yəñ ɛnbi guín nuhə nanguə dí ɛc'yɛihə ra Hmu mahɛts'i. Nu'a Oja di manda bə ja ma mbuihə, nɛ ra Jesucristo bi 'dajə ra ts'edi ngue hin dadí xømbuihə 'bɛ'a dí nuhə. Nɛ nugä dra Xuuagä dí ofädigä bə ja ra häi Patmos, n'da ra t'əhäi i ja bə ja ra dehe nguetho dí m mangä rá m hman Oja nɛ dí mangä nanguə ra Jesucristo.

¹⁰ Nu'a ra pa domingo dán ya'be Oja, nɛ 'bex bi bɛngä a rá ts'edi rá Hogandəhi Oja. Nɛ dá øcä n'da rá nde bə ja ma xəthə tengu'bə n'da ra thəxi, ɛmme nts'edi thoho.

¹¹ Nɛ nu ra nde bi 'yɛna: “Nugä dra mbədigä nɛ hinjəm'bə ngue him mi 'bɛcä, nɛ zai dí 'bɛcä.” Nɛ

nu'a ra nde bi xicä, bi 'yεna: “Gui 'yo't' ya 'be'a gätho gui nu, ne gui pεnpε 'bεh yε 'yεc'yεi, gue'u dim pεti bε ja yoto yε hnini bε ja ra häi Asia, guepε ja ra hnini Efeso, nepε ja ra hnini Esmirna, nepε ja ra hnini Pérgamo, nepε ja ra hnini Tiatira, nepε ja ra hnini Sardis, nepε ja ra hnini Filadelfia, nepε ja ra hnini Laodicea.”

¹² Ne nugä dra Xuuagä 'bex dá nyεgui ngue dín nde ga nugä to'o bin yä. Ne dá nugä yoto yε lámpara ngue ra oro yá gua.

¹³ Ne dá nugä i 'bä inde bε ja yε lámpara ra Cristo, ngue'a bin ja' i ua ja ra ximhäi, mi he ra pahni xεm mba, i sörpε ja yá gua, ne man thu't' i rá tija n'da ran gat' i ngue ra oro.

¹⁴ Nu'u yá xtä tengu ra t'axca xide'yo, ogue tengu ra t'axcase. Ne nu yá dä εmme bi hyät' i tengu'bε n'da ra sibi i sø.

¹⁵ Ne nu'u yá gua, εmme di fεxni tengu ra xit'εgui ra bronze di hoc ra sibi ne i pa nthεmmi xεn ho. Ne nu'a rá nde tengu yε dεthe xεn ngu ne nts'edi di hı.

¹⁶ Ne mi o rán 'yεi yoto yε sø, ne bi bøxpε ja rá nde tengu n'da ra espada i yoho yá het' i ngue din juεnbate. Ne nu'a rá hmi εmme bi fεxni tengu rá ts'edi ra hyadi 'bε bi hyuxyadi.

¹⁷ Ne nu'bε má nugä, dá tängä bε ja rá gua tengu'bε ya xtá tugä. Pe nuna bi dosca rán 'yεi ne bi xiqui: “Yo guín su, nguetho nugä dra mbεdigä ne dran zεguigä, ne hinjam'bε him mi 'bεcä.

¹⁸ Nugä zai dí 'bεi, guecä dá tugä pe nuya guí nu dí 'bεcä ya, ne dam 'bεcä mazai høn'bε go njam'bε. Ne i ja ma ts'edi gue dadí manda hapε i pa ε xεn du. I jagä ran sogui ngue ga xocpa ε 'da, ne ga jurpa ε mi'da.”

19 Ne bi xiqui, bi 'yɛna: “Dami 'yo't' ya 'be'a gätho guí nu ya, ngue gätho i ja ya, ne'ɯ gätho din ja m'bejua.

20 Ga xi a ya 'be'a ní hmɛpya i ja bɯ man 'yɛi, ngue yoto yɯ sɔ ne'ɯ yoto yɯ lámpara ngue yɯ oro yá gua. Gue yoto yɯ sɔ, rá hmɛpya ɯ yoto yɯm 'behni mahɛts'i, gue di zɛ'ɯ dim pɛti bɯ yoto yɯ hnini, ngue 'da'a n'danni yɯ hnini i 'bɯi. Ne nu'ɯ yoto yɯ lámpara rá hmɛpya ɯ yoto yɯm pɛti yɯ 'yɛc'yɛi hapɯ zai dim pɛti.”

2

Ram hma da hmam bɯ ja ra hnini Éfeso

1 Nu'a ra nde bi xicä ngue ga o't'a n'da ra sɔcuä, ga undä a ram 'behni ngue i fäx ɯ yɯ 'yɛc'yɛi bɯ ja ra hnini Éfeso. Ne nu'a ra sɔcuä da hmam bɯ 'bɯh yɯ 'yɛc'yɛi. Nu yám hmanse a gue i 'yo inde bɯ ja yoto yɯ lámpara, ne i o rán 'yɛi yoto yɯ sɔ.

2 Ne nu'a ra nde bi xi'ɯ yɯ 'yɛc'yɛi bɯ, bi 'yɛna: “Dí pɛcä 'be'a gätho gá 'yøthɯ bɯ, ne dí pɛcä hangu nangu ra 'befi gá 'yøthɯ. Ne dí pɛcä gue hin gán xømbɯi nangu ni 'befihɯ. Ne dí pɛcä ngue xingui ts'ɯ gadí jafɯ da 'yøt' ran ts'om'bäi n'da. Ne gá 'yänhdɯ 'da yɯm hman ɯ to'o ɛna yá 'bäihɯ ra Cristo, ne gá pəhmbɯ yɯ hyäte thofo ɯ.

3 Ne dí pɛcä gue hin gán xømbɯihɯ ran ɯnbi gá nuhɯ, ne ra 'befi gá 'yøthɯ nangu gá 'yɛc'yɛigahɯ, ne xingui ts'ɯ gá 'yɛ'ts' ni t'ɛc'yɛihɯ.

4 Pɛ i ja ahɯ ts'ɯ gue hin dí numanhogä, ngue gá 'yɛs'hɯ ts'ɯ a guí bɛnjɯ ya ne hín gadín huɛjɯ. Ne hin guín jahɯ bɯ 'bɯ ra mbɛdi thofo gá 'yɛc'yɛigahɯ.

5 Dami bɛmhɓu ya hangu na ngu bi ga'a ni t'ɛc'yɛihɓu 'bɓu gmí 'yɛs'hɓu a gní bɛɲjɓu nɛ gá 'yɛ'ts' nin huɛcatehɓu. Dami päh nin 'yomfɛnihɓu ya. Dami thoju a gmí ɔthɓu rá mbɔdi thofo. Pɛ nu'bɓu guexta'a guí ɔthɓu, ga 'uecä n'da ra lámpara 'bɓu, nɛ him man ga ja ahɓu tengu'bɓu ra lámpara bɓu guí 'bɓuhmbɓu, 'bɓu hin gui hoc nin 'yomfɛnihɓu.

6 Pɛ i ja ahɓu 'bɛ'a xɛn ho ts'ɓu, nguetho n'dat'a díɓ bɛmhɓu gue hin díɓ numanhohɓu a i ɔt'ɓu yɓ nicolaítas.

7 Nu'bɓu i ja ni zaguhɓu, gui 'yøhmbɓu 'bɛ'a da xi ahɓu a rá Hogandahi Oja gátho gyɓ 'yɛc'yɛihɓu. Nɛ nu'ɓu to'o hin da thapi nangue ran ts'o, ga undä ran t'ɛdi da za yɓn dät'o bɓu ja ra za t'ɛmbi rá za ra temazaɪ, gue i 'bäpɓu 'bɓu Oja," bi 'yɛn'a ra nde bi zoqui.

Ram hma da hmam bɓu ra hnini Esmirna

8 Nɛ xø bi 'yɛngui: “Nuya gui 'yorpa ra sɔcuɔ ram 'bɛhni gue i fäx yɓ 'yɛc'yɛi bɓu ja ra hnini Esmirna. Nɛ gui xifi gue mam hmangä, guecä mi 'bɓucä 'bɓu ra mbɔdi thofo nɛ dam 'bɓucä mazaɪ, nugä dá tugä nɛ dá ndants' mahøn'a nɛ dí 'bɓuhya, gui 'yɛna. Nɛ nu'a ra sɔcuɔ da hmam bɓu 'bɓuh yɓ 'yɛc'yɛi bɓu ra hnini Esmirna.”

9 Nɛ ɛn'a ra nde: “Dí paçä 'bɛ'a gátho nín ɓnbi guí sähɓu nanguecä. Nɛ dí paçä gue gyɓ hyoyahɓu bɓu ja ra häi, pɛ xɛn ngu i ja ahɓu nangue Oja. Nugä dí paçä gue di c'aman'ɓu ahɓu 'da yɓ judío gue ɛnsɛ majuani yɓ judío ɓ, gue nde da ma yá t'ɓhni Oja ɓ. Pɛ him majuani yá t'ɓhni Oja ɓ, pɛgue ráɓ peti ra zɪthu a i ɔt'ɓu.

10 Nɛ 'yo guí suhɓu ran ɓnbi gue mi ts'ɓtho din ja ahɓu. Gui 'yøhmbɓu ya 'bɛ'a din ja ahɓu, ngue gui nuhɓu rán ts'äte ra zɪthu nu'bɓu da jo ahɓu 'da ahɓu. Nɛ

'dɛt'apa guin nuh_u y_un ʌnbi. Nɛ nu'b_u hin gui 'yɛ'ts' ni t'ɛc'yɛih_u madague'a gui tuh_u, gá tǎhmb_u x_un ho a ra te 'b_u.

¹¹ Nu'b_u i ja ni zaguh_u, gui 'yøhmb_u ya 'bɛ'a i xi ah_u rá Hogandǎhi Oja gy_u 'yɛc'yɛih_u. Nɛ nu'u to'o hin da thǎpi nangue ran ts'o, hin da mba b_u ja ran ʌnbi mazǎi, nɛ hin di ʌnba a ná yoho ran dǎte,” bi 'yɛn'a ra nde bi xiqui.

Ram hma da hmam b_u ra hnini Pérgamo

¹² Nɛ bi xic mahø'n'a ra nde, bi 'yɛna: “Nuya gui 'yorpa ra søcuǎ ram 'bɛhningue i fǎx_u y_u 'yɛc'yɛi b_u ja ra hnini Pérgamo, gue da mam b_u 'b_uh y_u 'yɛc'yɛi. Nɛ gui 'yo't'i 'bɛ'a dí mangǎ gue i jagǎ ra espada yoho yú hɛt'i.

¹³ Nugǎ dí pǎcǎ 'bɛ'a guí øth_u hap_u guí 'b_uhmb_u, guerp_u di manda ra zǐthu. Nɛ dí pǎcǎ gue hin gá hyɛhmb_u ni t'ɛc'yɛih_u, xíngui ts'_u gá cøn_u nu'b_u mi mba ntho b_u a ma hoga'yɛhɛ ra Antipas, guerp_u 'b_uh ra zǐthu.

¹⁴ Pɛ i ja ah_u ts'_u a gue hin dí numanhogǎ, nguetho i 'b_u i 'da ah_u i tɛn rán xǎdi ra Balaam, nu'a ran 'yoh_u gue bi xǎnba ra Balac 'bɛ'a da 'yøt'e gue da hyǎt'_u y_u israel. Nu ra Balac bi xih y_u ja'i da dɛn yún gopa y_u hmite, ngue da zi 'bɛ'a bi mbøspa _u, nɛ da 'yøt' ran 'yomt'ɛni.

¹⁵ Nɛ i 'b_u i 'da ah_u gue hingui nde da 'yɛ'ts' yǎn xǎdi y_u nicolaítas, nɛ hin dí numanho 'bɛ'a øt'_u.

¹⁶ Janangue'a dami pǎh nin 'yomfɛnih_u. Nɛ nu'b_u hin'na, ga mbagǎ b_u n'dihi nɛ ga s_u'_u nangue mam hmangǎ, tengu ra espada gue i pøm b_u ma ndegǎ,” bi 'yɛn'a ra nde gue bí 'yɛh mahɛts'i.

17 Ne bi thoqui bi xiqui, bi 'yɛna: “Ne to'o i ja yú zagu, da 'yøde 'be'a xi'a rá Hogandahi Oja yu 'yɛc'yɛi. Ne to'o hin da thapi nangué ran ts'o, ga undä ra maná mahɛts'i gue nt'aɣui. Ne ga undä n'da a n'da ra do xun t'axi guepɥ nt'o't'i ma'da'yo rá thuhu zehɛ. Ne xínga gue'ɥ mi'da yu ja'i da badi 'be'a nt'o't'i bɥ, hønt'a to'o da hyani,” ɛn'a ra nde bí 'yɛh mahɛts'i.

Ram hma da hmam bɥ ra hnini Tiatira

18 Ne bi xic mahøn'a, bi 'yɛna: “Nuya gui 'yorpa ra søcuɣ ram 'behni gue i fäx ɥ yu 'yɛc'yɛi bɥ ja ra hnini Tiatira, gue da hmam bɥ 'bɥh yu 'yɛc'yɛi. Gui 'yorpi 'be'a dí mangä rá Ts'unt'ugä Oja, gue i sø ma dä tengu ra sibi i the, ne nu'ɥ ma gua di fexni tengu n'da ra bronce ra xit'ɛgui gue i pa nthammi xun ho.

19 Dí pɔcä 'be'a gätho gui øthɥ ne dí pɔcä gue i ja nin huɛcatehɥ ne majuani guim bɛnjɥ, ne ja a ni t'ɛc'yɛihɥ xun ho. Ne dí pɔcä gue gui øthɥ xun ho rá 'befi Oja, ne hin gán xømbuihɥ. Ne man'da xun ho gui øthɥ ya xinda gue'bɥ ra mbadi tho gá 'yɛc'yɛihɥ.

20 Pɛ i ja ahɥ ts'ɥ a hin dí numanhogä, nguetho gadí jafɥ in xänbate bɥ n'da ra xisu, ra Jezabel, gue'a i ɛnsɛ rá pøngahya Oja. Pɛ nu'a i xänba yu 'yɛc'yɛi bɥ da den yan ts'ihmɛ yu hmite, ne i xänba ran 'yomt'ɛni.

21 Nugä dá tøm'i a ra xisu ngue xtí päh rán 'yomfɛni, pɛ hingui nde, i nde di thocta a ra ts'on'yomfɛni.

22 Janangué'a ga un ran unbi nts'ɛdi, gue din hyɛn'na ra xisu, ne'ɥ gätho to'o i tenni da nu ran unbi nts'ɛdi gue ga undä. Ne din jabɥ ga øt'ä nu'bɥ

hin di päh yún 'yomfɛni ɯ nɛ hin da hyɛh ran ts'o i øthɯ a ra xisu.

²³ Nɛ nugä ga ho gätho yú t'ahni a ra xisu, guepɯ da bɔ ɯ gätho yɯ 'yɛc'yɛi gue dí pɔcä yún 'yomfɛni yɯ ja'i, nɛ dí pɔcä 'bɛ'a gätho in nde yú mbui ɯ. Nɛ ga cos'ahɯ 'bɛ'a gá 'yøthɯ n'da ngu n'da ahɯ.

²⁴ Pɛ mi'da ahɯ bɯ ja ra hnini Tiatira gue hin gá tɛnhɯ rán xädi ra xisu, nɛ hin gui pɔhmbɯ rán xädi ra zɪthu tengu i man ɯ 'da gue ɛna pɔdi xɛn ho rán xädi ra zɪthu. Nɛ nugä hin ga 'da ahɯ man'da xɛn hɛi gui 'yøthɯ.

²⁵ Pɛ hønt'a ga xi ahɯ, guim bɛnthɯ xɛn ho ni t'ɛc'yɛihɯ asta gue'bɯ go bá ɛcä mahøn'a.

²⁶ Nɛ nu'ɯ to'o hin da thɔpi nanguɛ ran ts'o, nɛ'bɯ di thoqui da 'yøt'e 'bɛ'a gätho dí ndegä asta gue'bɯ go rán zɛgui ra pa, ga undä ran t'ɛdi di manda 'da yɯ xɛqui ra häi, ngue ga comhbe ra ts'ɛdi bi 'dacä ma Ta.

²⁷ Nɛ'ɯ di manda gätho ɯ yɯ ja'i ngue 'dahma 'dan'yo bɯ na yɔ. Nɛ da 'yut ram fɛt'ɛgui ɯ man suihe, tengu'bɯ da xɛn ra jaähäi a ra bareta ngue din tɛxt'i. Nɛ gue'a ra ts'ɛdi bi 'dacä ma Ta.

²⁸ Nugä tengu'bɯ dra Dɔsø. Nɛ to'o da 'yøt'e 'bɛ'a xɛn ho, dam 'bɯhmbe 'bɯ guá pengä.

²⁹ Nɛ nu'bɯ i ja ni zaguhɯ, gui 'yøhmbe 'bɛ'a i xih rá Hogandɔhi Oja yɯ 'yɛc'yɛi," ɛn'a rá Ts'unt'ɯ Oja.

3

Ram hma da hmam bɯ ra hnini Sardis

¹ Nɛ xø bi 'yɛng mahøn'a: “Nuya gui 'yorpa ra søcuɔ ram 'bɛhni i fäx ɯ yɯ 'yɛc'yɛi 'bɯpɯ ja ra hnini Sardis. Nɛ gui xih mam hmangä, ngue dí 'bɯ'be rá Hogandɔhi Oja i juadi xɛn ho yú ts'ɛdi. Nɛ i o ma

'yε ɥ yoto yɥ sɔ. Nε nuna mam hma da hmam bɥ
'bɥh yɥ 'yεc'yεi. Nugä dí pãcä 'bε'a gätho guí øthɥ
bɥ. Nu ahɥ guí mamhbɥ maxøts'e thofo, nε sä guí
εmhbɥ guí 'bɥhmbɥ nangue Oja, pε dí pãcä, nu ahɥ,
tengu'bɥ ya xɥn du ni tehɥ.

² Pε daman nuhbɥ ya, nε dami zacuahɥ a zɥ
ts'ɥ ni t'εc'yεihɥ bi bongui, n'damhma him majuani
da du ni tehɥ ngue gan ɥnbahɥ mazä. Nguetho dí
pãcä gue hin guí øthɥ in nde Oja guí 'yøthɥ.

³ Dami bεmhɥ ya 'bε'a bi sän'nahɥ. Nuya
dami päh nin 'yomfεnihɥ, nε dami tɛnhɥ 'bε'a
gä pãhbɥ rá mbadi. Pε nu'bɥ hin guí päh nin
'yomfεnihɥ, ga mbagä bɥ tengu n'da ra bε, nε hin
guí pãhbɥ 'bε'a má ora ga sɔngä bɥ, nε ga ɥn'nahɥ.

⁴ Pε i 'bɥ'i 'da ahɥ gue him bi ts'on yá mbai. Nε
nu'ɥ dan 'yohe ɥ, nε da hye ɥ yɥ pahni xɥn t'axi
nguetho yán sähɥ dan 'yohe," bi 'yεn'a ra nde bí
'yεh mahεts'i.

⁵ Nε bi thoqui bi xic ra nde, bi 'yεna: “Nε nu'ɥ to'o
hin da thapi nangue ran ts'o, da hye yɥ pahni xɥn
t'axi. Nε hin ga ts'onba yá thuhu i huxpɥ ja ra sɔcuɔ
i ma to'o i ja ra temazai. Nε gam mangä gue ma
mbεtigä ɥ, guerpɥ ja rá hmi ma Ta, guerpɥ i 'bäh yám
'bεhni mahεts'i.

⁶ Nε nu'bɥ i ja ni zaguhɥ, dami 'yøhbɥ 'bε'a i xih
rá Hogandahi Oja ɥ yɥ 'yεc'yεi,” εn'a ra nde.

Ram hma da hmam bɥ ra hnini Filadelfia

⁷ Nε bi xiqui mahø'n'a: “Nuya guí 'yo't' man'da ra
sɔcuɔ, guí un'na ram 'bεhni i fäx'ɥ yɥ 'yεc'yεi 'bɥpɥ
ja ra hnini Filadelfia, gue da hmam bɥ 'bɥh yɥ
'yεc'yεi. Nε guí xih mam hmangä gue xɥn hothogä,
hin'yɥ ma ts'oqui, nε hønt'a majuani dí m mangä.

Nε dí hą ran sogui ngue ra hmεpya i jagä ra ts'edi tengu ra hmεpya bi 'yu'a ra David. Nε nu'b_u ga xocpa n'da b_u ja ma ts'edi, njo'o n'da da zä da gurpi, nε nu'b_u ga jurpa n'da, njon da zä da xocpi.

⁸ Nugä dí pącä 'be'a gätho guí øth_u b_u, nε dá xoc'ah_u rá 'yu Ojå man'da da zä gui 'yørcah_u ma 'befi, nε hingui sä n'da ra ja'i da got ra 'yu. Nε dí pącä ngue hinguin zaqui ni t'εc'yειh_u, pε i ja ah_u ts'u. Thocua thoho gá ten man xädigä, xíngui ts'u gá hyεgah_u.

⁹ Pε nuya dami 'yøhmb_u ts'u ya 'be'a din ja y_u ja'i b_u gue i ten ra zıth_u, nu'u im ma gue y_u hogajudío _u, pε him majuani y_u hogajudío, ngue hingui ten Ojå _u. Nugä ga japi din danyahmu b_u ja ni guah_u to'o i ten'na ra zıth_u, n'dahma da bą _u εmme ngue dádí huεc'ah_u gy_u 'yεc'yειh_u.

¹⁰ Nε nanguε a dá xi ah_u, nε hin gán xømbuih_u 'b_u mi mba ma ın'ni ah_u, tengugä, jananguε'a ga jamansu ah_u nu'b_u bi zøn ra pa din ja ran ınbi nts'utho ua ja ra ximhäi, ngue da ts'ä gätho y_u ja'i i 'b_ucua ja ra ximhäi.

¹¹ Nuya him maya'a ga mbagä b_u. Nde'b_u gan jamansuh_u gue hin gui jaf_u n'da di ts'on'na ni t'εc'yειh_u, ngue hin da zä gui hyąmh_u 'be'a gá tąhmb_u.

¹² Nε nu'u to'o hin da thąpi nanguε ran ts'o, ga japi da hyan a ra 'befi nuixte thoho, ngue tengu n'da ra guangu b_u ja rá ngu ma Ojåh_u mahęts'i, nε njam'b_u da bøm b_u. Nε ga o't'ä rá thuhu ma Ojå b_u ja rá ja'i, nε ga orp_u rá thuhu rá hnini ma Ojå, Jerusalén ma'da'yo, guet'a ra hnini ba cąp_u bí 'b_u Ojå mahęts'i. Nε'a ma thuhu ma'da'yo ga o't'ä b_u ja

rá ja'i ɯ.

¹³ Nε to'o i ja yá zagu, dami 'yøhmbɯ 'be'a i xih rá Hogandahi Oja ɯ yɯ 'yɛc'yɛi," bi 'yɛna.

Ram hma da hmam bɯ ra hnini Laodicea

¹⁴ Nε bi xiqui mahø'n'a, bi 'yɛna: “Nuya gui 'yorpa ra sɔcuɔ ram 'behni i fäx'ɯ yɯ 'yɛc'yɛi 'bɯpɯ ja ra hnini Laodicea, da hmam bɯ a. Nε gui xih mam hmangä guecä zai dí m mam majuani. Nugä dá øt'ä 'be'a gätho i ja ua ya gue bi zänd Oja.

¹⁵ Nugä dí pɔcä 'be'a gätho gá 'yøthɯ bɯ, xøgue guí 'yo indethɯ, yoho nin 'yomfɛnihɯ, nε 'da xni hothɯ. Man'da xcá numanho ahɯ 'bɯ n'dat'a ni t'ɛc'yɛihɯ xquí 'yøthɯ, xtán ho ogue hin di ho.

¹⁶ Pε nugä dí san'nahɯ a gá 'yøthɯ, nε ga sox ahɯ.

¹⁷ Guetho nu ahɯ sä guí ɛmhɯ gyɯ mɛmbɛtihɯ 'be'a gätho guí homhbɯ, nε guí ɛmhɯ hin'yɯ 'be'a man'da guí homhbɯ. Pε nugä dí pɔcä gue hin'yɯ 'be'a i ja ahɯ di muui. Pε huɛcate ahɯ, xøgue ndumbɯi tho ho ahɯ, tengu'bɯ gyɯ 'yɔhehɯ nε guí xädähɯ,” ɛn'a ra nde bí 'yɛh mahɛts'i.

¹⁸ Nε xø bi 'yɛna: “Nugä gan zo ahɯ ts'ɯ, gua ɛhmbɯ ga 'da ahɯ ra temazai, tengu'bɯ gui tämhɯ ra oro mahoqui ngue ra sibi, janangue'a majuani gam mɛmbɛtihɯ. Nε ga 'da ahɯ ran ho ni mbɯihɯ, tengu'bɯ gui tän yɯ pahni xɯn t'axi gui hyehɯ, janangue'a hin gui pɛ'ts' ni sähɯ ngue hin'yɯ 'be'a gdí comp' ni ja'ihɯ. Nε ga xoc'a ni dähɯ, tengu'bɯ gui tämhɯ ra 'yɛthi guí cospa ni dähɯ, janangue'a da zä gui nuhɯ xɯn ho.

¹⁹ Nugä ga damhya ahɯ ts'ɯ, nε ga 'da ahɯ ts'ɯ ran ɯnbi gätho to'o dadí huɛcä, n'damhma di hoc'a ni

mbuih. Janangue'a daman εhyah gui päh nin 'yomfēnih.

²⁰ Nuya gui 'yøhmb ts'ε, nguetho dí 'bäcä bε ja ra goxthi, dín zo ah. Ne to'o da 'yøh ma ndegä ne da xogui, ga cεrpε, dam 'bε'be bε ne dam pā'be.

²¹ Ne to'o hin da thāpi nangue ran ts'o, ga japi ga huxhe bε mahεts'i, guepε i ja ma ts'edi, tenguthoho 'bε má tārā ran ts'o ne dí hux'be ma Ta bε mahεts'i.

²² Ne to'o i ja yá zagu, da 'yø'a i xi a rá Hogandāhi Ojā yε 'yεc'yεi," bi 'yεn'a ra nde bi xiqui.

4

Ran thānde bε mahεts'i

¹ Ne nu'bε mi jua a bi mam bεya, dá ndøts'e, ne dá nugä nsoqui n'da ra jut'i mahεts'i. Ne nu'a ra nde dá øcä tengu thohe n'da ra thuxi i yā nts'edi, bi 'yεngui: "Ba εcua ne ga ut'a'i 'bε'a jatho din ja m'bejua."

² Bex bi 'dacä ra ts'edi rá Hogandāhi Ojā gue bi zä dá nugä bε. Ne dá nugä bε mahεts'i n'da ran thuts'i mahoqui xεn ho, tengutho bε hux yε hmuts'εt'abi. Ne mí huxpε n'da.

³ Ne nu'a to'o mi hupε, di fεxni tengu yε fεxna sodo ra jaspe oque ra cornalina. Ne bi go'ma ra 'bejuni di fεxni tengu ra fεxna sodo ra esmeralda.

⁴ Ne bi mbäs' pε ja ran thuts'i mi 'däte ma goho yεn thuts'i, guepε mi hupε 'däte ma goho yε dāc'yεi. Gätho mi he yε pahni xεn t'axi ne mi hu'ts' yá corona ra oro.

⁵ Ne guepε ja ran thuts'i mi hø inde, bi bøm bε ra huεi nts'edi, ne ran gäni εmme di thoni, ne yε nde. Ne nubε mi hu a n'da, mi ja bε yoto yε sibi gue mi

xeh yu t'usibi, rá hmeɣpya rá Hogandahi Oja u, gue í juadi xun ho yú ts'edi.

⁶ Ne nubu mi hu a n'da, mi ja bu n'da xna ra deja, ne xna ra xito. Ne dá nugä goho yun t'uti gue madim 'bä't'a ran thuts'i, gue i 'bui. Ne gätho goho yun t'uti mi ja yú dá bu yú hmi ne yú xathä, ne gätho yú ja'i.

⁷ Nu'a n'da ran t'uti bi nequi tengu n'da ra zate ra león, ná yoho buya bi nequi tengu n'da ra toro, ne ná hyu buya bi nequi tengu rá hmi ran 'yohu, ne ná goho bi nequi tengu n'da ra darents'u madí tants' yú zahua, tengu'bu 'yo.

⁸ Ne gätho goho yun t'uti i 'bui, ja n'da ngu n'da 'dato yú hua. Ne gätho yú hua i ja xun ngu yú dá maxøts'e neɣu mbo. Ne ma pa ne ra xui bi dande Oja, xingui ts'u bin he'a nán tuhu, ne bi 'yem 'bu min tuhu:

Xun ho, xun ho, xun hotho Oja

nuijxte rá ts'edi,

gue'a mi 'bui ne i 'buhya, ne guet'a i 'bui mazai.

⁹ Ne gätho goho yun t'uti bi dande a gue mi hu inde bu, bi 'yexpa a Oja ne bi xifi jamadi Oja gue i 'buhya ne dim 'bui mazai høn'bu go njam'bu.

¹⁰ Ne nu'bu mi dande Oja yun t'uti, gätho 'däte ma goho yu dác'yei bin danyahmu bu ja rá hmi a i hu inde bu, ne bi un'ndu yú corona ra oro gue mi hu'ts'i.

¹¹ Ne bi 'yena:

Nu'i ma Hmu ahe, ma Oja ahe,

høn'a thoho nin säui din ja ni nuijxte ne ni ts'edi, ne

høn'a thoho nin säui da numansu a u gätho i

'bui.

Nguetho gätho gá 'yøt'e 'be'a i ja ya,

nangue ni pähä zehε, ne gue'a ni pähä án ja'η 'bε'a i ja ya.

5

Ra T'ηδε'yo rán säui di tants'a ra søcuα

¹ Ne nugä dra Xuuagä dá nugä a mi huxpη ja ran thuts'i mi çα bη rán 'yei n'da ra søcuα m'bants'i ne nt'o't'i maxøts'e nepη mbo. Ne mi ja yoto yán cuahmi bη ja ra søcuα.

² Ne dá nugä n'da ram 'behni mahçts'i xηn zaqui, ne nts'edi bi ma: “Ha 'bη a n'da rán säui da xøc'η yán cuahmi i ja ua ja ra søcuα, ngue di tants'i,” bi 'yεna.

³ Ne xínga n'da mi 'bηpη mahçts'i, xínga n'da mi 'bηpη ja ra häi, ne xínga n'da mi 'bηpη i 'bη η xηn du rán säui da xøc yán cuahmi ra søcuα ngue da badi 'bε'a nt'o't'i bη.

⁴ Ne nugä dra Xuuagä εmμε dán zongä nguetho njongui 'bηi rán säui di tants'a ra søcuα ngue da nu 'bε'a nt'o't'i bη.

⁵ Ne nu n'da ra dαç'yεi bi 'yεngui: “O guí zoni,” bi 'yεngui, “nguetho 'bη'a n'da t'εmbi ra León nangue rá 'yη ra Judá, ne rá 'yη ra ts'ut'abi ra David, nu'a him bi thapi nangue ran ts'o, ne da zä da xøc'η yán cuahmi ra søcuα.”

⁶ Ne 'bex dá nugä n'da i 'bä inde bη 'bηh yηn t'uti, ne'η 'däte magoho yη dαç'yεi. Ne nu'a bi nequi tengu n'da ra T'ηδε'yo bi mba ntho. Nu'a ra T'ηδε'yo mi ja yoto yú dani ne mi ja yoto yú dä, gue'a ra hμεpya rá Hogandāhi Ojα gue í juadi xηn ho yú ts'edi, bá 'behni gätho ná ngηni ra ximhäi.

⁷ Ne bi mba bη ne bi gαnba ra søcuα gue mi ja bη rán 'yei n'da gue mi hupη ja ran thuts'i.

⁸ Nε nu'bu mi gamba ra sɔcua, nu'u 'däte magoho yu dɔc'yei bin danyahmu bu ja rá gua ra T'ude'yo. Nε n'da ngu n'da mi ha yú arpa'bida, nε gátho mi ja yú ximbo ra oro mayuh rán dεga ra za i yumanho, ra hmeɣya gue ní mba nt'εspi Oja, gue i εspa Oja u yú t'uhni.

⁹ Nε gátho bin tu a n'da ra thuhu ma'da'yo, εn'u: Hɔn'a zεhe i nin säui gui xɔcua yún cuahmi ra sɔcua, nguetho ya bi tho i, nε nangue ni ji gui jut'u yu ja'i, ngue gá 'yɔrpa yú mbeti Oja u gátho u 'da gue 'dahma 'dan'yo bu na ya, nε gátho u 'da gue 'dahma 'dan'yo yú 'yu, nε gátho u 'da gue 'dahma 'dan'yo yú häi mi 'bui.

¹⁰ Nε gá un ni ts'edi din ts'ut'abi, nε dim mbäjä bu di manda rá ts'edi Oja, nε di manda bu ja ra häi, bi 'yεm 'bu min tuhu.

¹¹ Nε nugä dra Xuuagä, 'bex dá nugä nε dá ɔcä yú nde yam 'behni mahεts'i εmme xɔn ngu yu munts'i, ngue yu millone thoho madím 'bä't'a mi hupu ja ran thuts'i, nε yun t'uti nε yu dɔc'yei.

¹² Nε gátho yam 'behni mahεts'i nts'edi bin tuhu, nε bi 'yεm 'bu min tuhu:

Nangue bi du ra Jesús ra T'ude'yo, rán säui din t'un rá ts'edi, nε 'be'a gátho di muui, nε ran 'yomfɛni nuixte, nε ra ts'edi nuixte, nε da hyamba yam hman u i numansu. Nε da t'εspi nε εmme da hnumanho.

¹³ Nε 'bex dá ɔcä bi mba nt'εspi a huxpu ja ran thuts'i, nε ra Jesús ra T'ude'yo. Gátho i 'bui bi man'u tengu n'dare thoho:

Majapi thoho nε i hnumansu ngue nuixte thoho. Nε din ja rá ts'edi xɔn ho,

ne gätho i 'bwi da 'yɛspi høn'bɥ go njam'bɥ mazai.
 Njabɥ bi ma gätho i 'bɥpɥ mahɛts'i, neɥɥ ja
 ra häi, ne'ɥ xun du, ne'ɥ 'bɥpɥ ja yɥ deja, ngue
 n'dat'a bi man'ɥ.

14 Ne gätho goho yɥn t'uti i 'bäpɥ mahɛts'i bi 'yɛna:
 “Nɛcähe n'dat'a dím bɛmhbe a,” bi 'yɛn'ɥ. Ne gätho
 'däte magoho yɥ dɔc'yɛi mi 'bɥpɥ bin danyahmu i
 thände a hu'inde bɥ mahɛts'i, ne ra T'udɛ'yo.

6

Yoto yɥn cuahmi

1 Ne nugä dra Xuuagä dá nu ra Jesús ra T'udɛ'yo
 bi xɔc'a rá mbɥdi rán cuahmi ra sɔcuɔ ne bi dɥ'mi
 di tants'a ra sɔcuɔ. Ne n'da ran t'uti bi xicä, ne
 nt'ode rá nde tengu ran gäni: “Ba ɛcua gua nuua,”
 bi 'yɛngui.

2 Ne dá hɛtä bɥ, ne dá nu n'da ra t'axca ndɔfani.
 Ne nu'a mi huxpɥ mi hɔ n'da ran sɔ, ne bi mba ma
 unni n'da ra corona. Ne bi mba bɥ zai da dah yɥn
 sai din ja.

3 Ne nu ra Jesús ra T'udɛ'yo bi xɔc'a ná yoho rán
 cuahmi ra sɔcuɔ. Ne dá ɔcä a bi mam man'da ran
 t'uti, bi xicä: “Ba ɛhe, gua nu,” bi 'yɛngui.

4 Ne dá nugä, bi bɔm bɥ n'da ra thenga ndɔfani. Ne
 mi huxpɥ n'da, ne bi mba ma unni ra espada xɥm
 mba. Ne bin t'un'na ran t'ɛdi gue di japi din sɥ'ɥ yɥ
 ja'i gätho 'bɥpɥ ja ra ximhäi, ngue din hyo n'da ngu
 n'da ɥ.

5 Ne nu'a ra Jesús ra T'udɛ'yo bi xɔcua ná hyu ran
 cuahmi, ne xɔ dá ɔcä rá nde man'da ran t'uti bi
 xicä: “Ba ɛhe, gua nu,” bi 'yɛngui. 'Bex dá nugä bi
 bɔm bɥ n'da ra 'bondɔfani, ne mi huxpɥ n'da mi hɔ
 ra t'ent'i.

6 Nε dá øcä n'da ra nde bi bøm b_u mi 'bäh y_un t'uti, bi 'y_εna: “Hønt'a n'da kilo ra trigo da dän'a n'dapa, nε hønt'i hyu kilo ra cebada da dän'a n'dapa. Pε dami jamansuh_u ra aceite nε ra vino, o gadí japi dim 'b_εdi.”

7 Nε nu'b_u mi xøc'a ná goho ran cuahmi a ra T'udε'yo, dá øcä rá nde man'da ran t'uti, bi 'y_εngui: “Ba g_εhe gua nu,” bi 'y_εna.

8 Nε 'bex dá nugä bi bøm b_u n'da ra ndøfani x_un c'axt'i ts'_u. Nε mi huxp_u a n'da t'εmbi ran d_εte, nε mí t_εn'na ran d_εte n'da gue xí bøm b_u 'b_u _u x_un du. Nu'_u bin t'un ra ts'edi di manda _u ná goho b_u 'b_uh y_u ja'í gätho ra ximhäi. Nε nu'_u bin ja ra ts'edi gue da hyo y_u ja'í nangue ra espada, nε nangue din tumanthuhu, nε nangue ra g_εh_ε, nε y_u zate da hyo y_u ja'í.

9 Nε nu'b_u mi xøc'a ná c_ut'a rán cuahmi ra søcu_ε a ra T'udε'yo, dá nugä b_u n'da ra mexa guerp_u i pa m'bøspe Oja, gue bim 'bøts'e zεh_ε _u y_u 'y_εc'y_εi. Nε dá nugä bi hyup_u 'bimεxa y_u te _u gätho í tho a rám hman Oja, nε bi ma nangue ra Cristo.

10 Nε gätho _u mi hup_u 'bimεxa nts'edi bi 'y_εna: “Ma Hmu t_εtethoho ni ts'edi, nε x_un ho i, nε maju_εni guím ma. Ham'mi pa gui tø'mi ngue gui 'yørp_u ran ju_εnbi _u, nε gui cospa _u y_u ja'í 'b_up_u ja ra ximhäi 'b_ε'a bi 'yørc_uhe,” bi 'y_εn'_u.

11 Pε nu'_u bin t'un y_u pahni x_un t'axi, nε bi sifi da dø'mi ts'_u 'da y_u pa, ja gue'b_u bi gua'_u dí du a rám hman Oja _u y_u mí'y_εh_ε_u, ngue teng_u _u.

12 Nε nugä dra Xuuagä dá nugä ra T'udε'yo bi xøc'a ná 'dato rán cuahmi a ra søcu_ε. Nε 'bex bin ja n'da ra 'y_umhäi nts'utho. Nε nu'a ra hyadi gätho 'bex bi boqui teng_u n'da ra 'bo'bø't'e, nε nu'a ra

zāna 'bex bi thengui tengu ra ji.

¹³ Ne gātho yu sō bi dāpɛ häi, tengu n'da ra za i hōh yún dāt'o 'bɛ i huān ran dāhi.

¹⁴ Ne nubɛ xɛn c'ammi ra ximhäi, bi mba m'bants'i tengu'bɛ ra sōcuā, bim 'bedi. Ne gātho yu t'uhäi mi ja bɛ ja ra dehe, pɛ ne'ɛ gātho yu t'øhø, bi mba ma pädi bɛ mi ja.

¹⁵ Ne gātho yu ts'ut'abi bɛ ja ra häi, ne gātho yú ngurpi yu jā'i, ne gātho yu hmudofɛi, ne gātho yu mɛmbeti, ne gātho i jase yú ts'edi, ne gātho yu 'yɛhɛ, ne gātho hing yu 'yɛhɛ, bi mba bɛ dāpo, mi honi harɛ din 'yāni guerpɛ ja yu hyānhäi, o guerpɛ ja yu hyādo.

¹⁶ Ne gātho mi nde ɛ da zɛmba yú yā yu do 'bɛ bi xo't' yu t'øhø ne da go'mi, ngue i su da nu a rá cue a i huxpɛ ja ran thuts'i mahɛts'i, ne'a ra T'ɛdɛ'yo.

¹⁷ Nguetho bi zōn ra pa ran ɛnbi nts'utho, ne njon da zā da hyāt ran ɛnbi.

7

Rá 'bede ɛ yu israel bɛ mahɛts'i

¹ Ne nubɛya dá nugä goho yɛm 'bɛhni mahɛts'i, ne 'da a n'danni mi 'bāpɛ rá nyāni ra ximhäi i sām'ma ran dāhi i 'yo ua gue xingui ts'ɛ din 'yo bɛ ja ra häi, o guerpɛ ja ra dādejā, ne xinga gue di 'yān yu za. Ne'ɛ yu dādejā hin di 'yāni, di nequi tengu n'da ra xito xɛn juāni thoho.

² Ne dá nugä n'da ram 'bɛhni mahɛts'i bí 'yɛpɛ ní bōx ra hyadi, ne nu'a bá hyā a rá sello Ojā ngue i 'bɛi, ne nts'edi bi mba't'ɛ goho yɛm 'bɛhni Ojā gue i 'bāpɛ yú nyāni ra ximhäi. Gue'ɛ mi 'bāpɛ bin t'un ra ts'edi di ɛnba ra häi ne ra dādejā.

³ Nε nu'a ram 'behni mi h̄a ra sello, bi xi ɯ mi'da gue da d̄ø'mi ts'ɯ, him 'bex di ɯnba ra häi o gue ra d̄aɖeja o gue yɯ za, ja gue'bɯ di selloba bɯ ja yá d̄ε yɯ 'yɛc'yɛi a rá sello Oja.

⁴ Nε dá øcä hangu bi 'beh yɯ ja'i di jap ra sello yá d̄ε, n'da ciɛnto nε yote ma goho mahuɔhi, bi th̄asta ɯ yám bom'βeto yá ts'ɯnt'ɯ ra Israel.

⁵ Bi th̄asta ɯ 'dɛ'mayo mahuɔhi yám bom'βeto ra Judá. Nε bi th̄asta ɯ 'dɛ'mayo mahuɔhi yám bom'βeto ra Rubén. Nε bi th̄asta ɯ 'dɛ'mayo mahuɔhi yám bom'βeto ra Gad.

⁶ Nε bi th̄asta ɯ 'dɛ'mayo mahuɔhi yám bom'βeto ra Aser. Nε bi th̄asta ɯ 'dɛ'mayo mahuɔhi yám bom'βeto ra Neftalí. Nε bi th̄asta ɯ 'dɛ'mayo mahuɔhi yám bom'βeto ra Manasés.

⁷ Nε bi th̄asta ɯ 'dɛ'mayo mahuɔhi ɯ yám bom'βeto ra Simeón. Nε bi th̄asta ɯ 'dɛ'mayo mahuɔhi yám bom'βeto ra Leví. Nε bi th̄asta ɯ 'dɛ'mayo mahuɔhi ɯ yám bom'βeto ra Isacar.

⁸ Nε bi th̄asta ɯ 'dɛ'mayo mahuɔhi ɯ yám bom'βeto ra Zabulón. Nε bi th̄asta ɯ 'dɛ'mayo mahuɔhi ɯ yám bom'βeto ra José. Nε bi th̄asta ɯ 'dɛ'mayo mahuɔhi ɯ yám bom'βeto ra Benjamín.

Yɯ ja'i mi he yɯ pahni xɯn t'axi

⁹ Nε nugä dra Xuuagä, dá handi nε dá nugä xɯn ngu yɯ ja'i nε njon da zä da mbede hangu na ngu dá nugä. Dá nu ɯ i 'bäpɯ gätho ɯ 'da gue 'dahma 'dan'yo bɯ na ya, nε gätho ɯ 'da gue 'dahma 'dan'yo yá 'yɯ, nε gätho ɯ 'da gue 'dahma 'dan'yo yá häi mi 'bɯi. Nε gätho ɯ mi 'bäpɯ mí h̄ɛt'a mí huxpɯ ja ran thuts'i bɯ mah̄ɛts'i, nε mi h̄ɛt'a ra Jesús ra T'ɯdɛ'yo.

Gätho mi 'bäpə mi he yá pahni xən t'axi, nε mi çá yə xijam'boza.

¹⁰ Nε gätho nts'edi bi 'yεna:

Ξmmε dín numanho ahe, ma Ojå ahe,

tåtetho ni ts'edi, nε'e gra Jesús gra T'udε'yo, dí εs'ahe
ngue gá pøje, bi 'yεn ə.

¹¹ Nε gätho yəm 'behni mahεts'i bi mbä'ts'a mi hupə made bə mahεts'i, nε gätho 'däte ma goho yə dəc'yεi nε'ə gätho goho yən t'uti bi mbäs' thohe gätho mi 'bəpə, bin danyahmu, bi nye'mahäi, bi dände Ojå i hu inde bə.

¹² Gätho bi 'yεna:

Nεcähe 'dat'a dím bεmhbe, dí εs'ahe, ma Ojå ahe,
nuixte xən ho i.

Nε gätho guí pədi. Zai dí xi ahe jamadi nanguε ran
ho guí ørcahe. Dín numansu ahe, nε nte guí
hεmbi, pε i ja ni ts'edi xən ho, nε gam 'bəi
høn'bə go njəm'bə mazai.

Nε høn'a tho dím bεn ahe ya, bi 'yεn'ə.

¹³ Nε nu n'da ra dəc'yεi bi 'yängä dra Xuuagä: “Ha
guí pədi hapə bá nεx yə.”

¹⁴ Nε dá εmp'a ra dəc'yεi: “Nu'i guí pədi.” Nε nu'a ra
dəc'yεi bi 'yεngui: “Nu'ə gue'ə bi 'yεç'yεi Ojå 'bə mi
ja ran ənbi ndumbəi tho bə ja ra ximhäi. Nε nu'a
rá ji ra Jesús gue a í bo yá pahni ə, bi japi xtan t'axi.

¹⁵ Jananguε'a i 'bähnu ja rá hmi Ojå yə. Nε in 'yεhe
ma pa nε ra xui ua ja rá nijå Ojå. Nε gue'a i huxpə
ja ran thuts'i di jamansu yə.

¹⁶ Nε him man'dandı din tumanthuhu yə, nε him
man'dandı din tuthe. Nε him man'dandı da nu ran
ənbi nam pa ra hyadi, xinga gue ə mi'da xəm pa di
ənbi.

17 Nguetho nu ra Jesús ra T'udε'yo gue i 'bη inde bη mahεts'i da 'yot'e tengu 'bη ra mbändε'yo, nε da zixpη hapη i ja ra dehe gue di un ra te yá mbai. Nε nu'a Ojā him man'dandj di japi din zoni.”

8

Ná yoto ran cuahmi nε ra t'uts'i ra oro

1 Nε nu'bη mi xocua na yoto yún cuahmi ra socua, made ora njom bin ya bη mahεts'i nε nte bi 'yāni.

2 Nu'bη mí gua'a buya dá nugā yoto yam 'behni mahεts'i zai i 'bāpη ja rá hmi Ojā, nε bin t'un yη thaxi n'da ngu n'da.

3 Nε dá nugā n'dan'yo ram 'behni mahεts'i, bi mba bim 'bāpη ja rá mεxa yηn t'unni, nε mi the n'da ra t'uts'i ra oro nε bi mba nt'unni xηn ngu rá ndega ra za din zø bη, i yηman'u, nε nu'a rá 'bifi da mba ma uaspi yám hma yη 'yεc'yεi 'bη i εspa Ojā. Nε gātho i zø bη ja rá mεxa ra oro gue i hōpη ja rá hmi a Ojā i hu inde bη.

4 Nε nu'a ra 'bifi i nεxpη ja rá t'uts'i a ram 'behni, mauaspi i yám hman yη 'yεc'yεi 'bη i εspa Ojā, nε bi zøm bη bí 'bη Ojā.

5 Nε nu'a ram 'behni bi yus' yη dεspi bη ja ra t'uts'i ra oro gue mi zø bη ja ra mεxa, nε bi 'yem bη ja ra ximhäi. Nε 'bex dá øcä nts'edi yηn gāni din thoni. Nε dá nu nts'edi yη huei bi c'uεti bη ja ra ximhäi, nε bin ja n'da ra 'yāmhäi bη.

Yη thaxi

6 Nuya bim 'bāpη yoto yam 'behni mahεts'i i tø'mi da huixt' yá thaxi.

7 Nε rá mbūdi ram 'behni bi huixt' rá thaxi, 'bex bi t'en bη häi yηn do, nε ra sibi, mauaspi ra ji. Nε

ná hyu xεqui ra häi bin zø, bi gopɥ mi yoxεqui ra häi. Nεpɥ na hyu xεqui bin zø yɥ za nε yɥ t'ei xɥn c'ammi. Pε bi gohi yo xεqui ngue him bin zø.

⁸ Nε na yoho yɥm 'bɛhni bi huixt' rá thɥxi, nε dá nu tengu n'da ra t'øhø xɥn ndoho, i sø nε εmme ndøspi, nε bi mba nt'ent'i bɥ ja ra dɔdejɔ.

⁹ Nε na hyu xεqui ra dɔdejɔ bi japi din ji. Nε gätho bi du ɥ mi 'bɥpɥ mbo ra dehe. Nε gätho yɥ dɔmbosa gue mi 'yo bɥ bin ts'oni. Pε bi go ɥ yoxεqui ra dɔdejɔ ngue him bin ts'oni.

¹⁰ Nε ná hyu yɥm 'bɛhni bi huixt' rá thɥxi. Nε 'bex bi däh mahɛts'i n'da ra sø xɥn ndoho ngue i zø nε εmme xεh yɥ t'ɥsibi. Nε bi dɔpɥ ja ná hyu yɥ dɔthe nε ná hyu yɥ mbøthe bɥ ja ra ximhäi.

¹¹ Nu rá thuhu ra sø ngue bi dägüi ra Ajenjo na. Nε guerpɥ bi däh ra sø gätho ra dehe εmme bi ju'ts'i. Nε xɥn ngu yɥ ja'i bi du ngue bi zi a ra dehe xɥn ju.

¹² Nε nu ná goho ram 'bɛhni bi huixt' rá thɥxi. Nε 'bex bi boqui ná hyu xεqui ra hyadi, nε'a ná hyu xεqui ra zɔna bi boqui. Nε a ná hyu nεts'i yɥ sø bi boqui. Nε mbε ngoho ora ra pa nε ra xui him bin ja ran nεqui.

¹³ Nε drá Xuuagä dá nu n'da ram 'bɛhni mahɛts'i mi 'yo inde bɥ mahɛts'i, nε εmme nts'edi mbafi, bi 'yɛna: “Huɛcate, huɛcate, huɛcate yɥ ja'i 'bɥpɥ ja ra ximhäi, nangue 'bε'a din ja 'bɥ bi huixt' yá thɥxi yɥ mi hyu yɥm 'bɛhni mahɛts'i gue i 'bähɥ,” bi 'yɛna.

9

¹ Nε ná cut'a yɥm 'bɛhni bi huixt' rá thɥxi nε dá nu n'da ra sø tengu n'da ram 'bɛhni mahɛts'i ngue hingui ho, bi dɔpɥ mahɛts'i bi zøpɥ ja ra ximhäi. Nε

bin t'un'na n'da ran sogui da xoc ra hyahäi ngue εμμε xän hε ne nts'utho, guepυ i 'bυ a ra zīthu.

² Ne nu'bυ mí xoc'a, bi bøm bυ ra 'bifi xam pothi tengu 'bυ fan ra sibi xän ndoho. Ne 'bex bi go'ma ra hyadi a ra 'bifi ne bin uants'ui ran dāhi gātho ra ximhäi.

³ Ne xän ngu yυ hε'yaxi bi bøm bυ ja ra 'bifi ngue bin 'yo gātho ra ximhäi. Ne bin t'un yú ts'edi da 'yõt'e tengu ran unbi di un yυ mbozυ.

⁴ Ne bi sifi ngue hin di ts'on yυ t'εi o gue yυ za o gue mi'da i ja ua ja ra ximhäi, hønt'υ yυ ja'i di unbi gātho to'o him mi ja rá sello Oja bυ ja yú dε.

⁵ Ne him bi japi da hyo yυ ja'i, hønt'a cut'a zāna di unba yυ ja'i, tengu i øt' yυ mbozυ 'bυ i sa n'da.

⁶ Ne nu'υ yυ pa gue i 'yo ua yυ hε'yaxi in nde yυ ja'i da du pe hingui sä da du, hønt'a ran unbi thoho da nu.

⁷ Ne nu yυ hε'yaxi di nequi tengu yυ fani εna da mba ra sui, pe nu yú hmi tengu yú hmi yυ ja'i, ne i hu'ts' yυ corona yυ oro.

⁸ Ne nu υ mi ja yú xtā tengu n'da ra xisu, ne mi ja yú ts'i tengu yú ts'i ra dāzate.

⁹ Ne nu υ mi ja bυ yú tija tengu rá xi ra dāhua, pe xam me tengu ra t'εgui. Ne di hı yú zahua tengu'bυ yυ carro i jat yυ fani i tihı, εμμε di thoni tengu'bυ i pa bυ ja ran sui.

¹⁰ Ne nu yú 'yozυ tengu yυ mbozυ, ne cut'a zāna bin t'un ran t'εdi di unba yυ ja'i, nangue yú 'bite i ja yú 'yozυ.

¹¹ Ne nu'a rá hmu υ yυ hε'yaxi 'bεpυ ja ra hyahäi ngue εμμε xän hε, ne nu'a rá thuhu ra Abadón ngue rá nde ra hebreo, ne nu'υ yυ griego εmbi ra Apolión. Pe nu rá thuhu nde da ma, gue nde di

ts'oni 'bɛ'a gätho i ja.

¹² Nuya rá mbadi ran unbi bi thogui, pɛ ba ɛh mi yoho yun unbi.

¹³ Nɛ ná 'dato yam 'bɛhni bi huixt' rá thuxi. 'Bex dá ɔcä n'da ra nde bi bøm bu ja yú dani gue'u mi ja bu goho yú ts'at'i ra mɛxa ngue ra oro i hørpɛ ja rá hmi Oja.

¹⁴ Nɛ nu a ra nde bi 'yɛmp'a ná 'dato yam 'bɛhni mahɛts'i gue i ja bu rá thuxi: “Dami xoc'u goho yam 'bɛhni mahɛts'i ngue nthu'ti bu ja ra dæthe Eufrates,” bi t'ɛmbi.

¹⁵ Nɛ bi mba nsoqui, nguetho bi dø'mi da zøn ra ora, nɛ ra pa, nɛ ra zana, nɛ ra jɛya da soc'u. Nɛ da mba u da hyo a ná hyu njä'i bu 'buh yu jä'i gätho ra ximhäi.

¹⁶ Nɛ yociento millone yu dofai i hux yu ndøfani bi dɛn'ndu. Nugä dra Xuuagä dá ɔcä hangu na ngu bi mba.

¹⁷ Nɛ in ja bu 'bu má nugä yu ndøfani, nɛ nu'u yu dofai madin tøgue bi dæc yú tjya ra t'ɛgui ma cuhu xun theni, xun c'ammi nɛ xun c'axt'i. Nɛ nu'u yú yä yu ndøfani tengu yú yä yu dazate. Nɛ bi bøm bu ja yú nde yu ndøfani ra sibi nɛ ra 'bifi nɛ ra dɛspi.

¹⁸ Nɛ na hyu ram 'bede yu jä'i mi 'bucua ja ra ximhäi bi du nangue rán unbi ra sibi, ra 'bifi nɛ ra dɛspi gue bi bøm bu yú nde yu ndøfani.

¹⁹ Nu yu ndøfani mi ja yú ts'edi nangue 'bɛ'a bi bøm bu ja yú nde, nɛ mi ja ra ts'edi yú 'yozu, nguetho yú 'yozu i ja yú yä tengu yu pozu di unba yu jä'i.

²⁰ Nɛ gätho mi'da yu jä'i gue him bi du, him bi päh yún 'yomfɛni, pɛ guexta'a bi dænde yu zithu nɛ'u yu hmite bi 'yøzɛɛ, yún t'øt'e ra oro nɛ ra t'axi nɛ ra fɛxna t'ɛgui, nɛ ra do, nɛ yu za, yu hmite u gue

hingui nute ne hingui øhnahya, ne hingui sä din 'yo.

²¹ Ne xingui ts'ɥ bi hyeh yɥn t'øt'e xɥn ts'o. Guexta'a bin hyodu ne bim baði ne bin 'yomt'ɛni, ne bim pɛ.

10

Ra t'usøcuq i cq n'da rám 'behni Oja

¹ Ne nugä dra Xuuagä dá nugä man'da rám 'behni Oja bá çah mahɛts'i, mi ja rá ts'edi. Ne bán 'youi n'da ra güi, ne mi comba ra 'bejɥni rá ya. Ne nu'a rá hmi bi yoxni tengu ra hyadi, ne nu'ɥ yá gua madi nequi tengu'bɥ n'da ra sibi.

² Ne mi çä n'da ra t'usøcuq ma tants'i. Ne nu'a rán 'yeigua mí nemp'ɥ ja ra dædeja, ne nu'a rá gahagua mi nemp'ɥ ja ra häi.

³ Ne nu'a ram 'behni nts'edi bi mbafi, tengu'bɥ i mba a ra dæzate.

⁴ Ne nu'bɥ mi mbafi, 'bex dá øcä yoto yɥn gäni. Ne mí ɛngä xcá o't'ä ra søcuq 'be'a dá nugä, pɛ 'bex dá øcä n'da ra nde mahɛts'i bi 'yɛngui: “Yo guí o't'ya 'be'a bi ma yɥn gäni, nguetho hingui sä gui ma 'be'a bi man'ɥ.”

⁵ Ne dá nugä rám 'behni Oja mahɛts'i gue i 'bäpɥ ja ra deja nepɥ ja ra häi, bi 'ua'ts' rán 'yei bɥ mahɛts'i.

⁶ Ne bi ndønba rá thuhu Oja i 'bɥi ne dim 'bɥi mazai, gue bi 'yøt' mahɛts'i ne ra ximhäi ne ra deja ne gätho 'be'a i jabɥ. Bi ndønba rá thuhu, gue majuɥni hin da dø'mi mi'da yɥ pa 'be'a din ja.

⁷ Ne ɛna, nu'bɥ bi huixt' rá thɥxi a ná yoto rám 'behni Oja gue mi 'bɥhnɥ, 'bex din ja bɥya 'be'a bi xi

Ojå yá pøngahya maya'bu gue din ja, gue him mám fadi.

⁸ Ne nu'a ra nde mahets'i bi 'yengä mahøn'a: “Nu'i, ní mba bu, bá çan'a ra søcuå gue i çå'a rá m 'behni Ojå mahets'i i 'bähnu ja ra deja ne ra häi.”

⁹ Janangue'a dá mbagå bu mi 'bä'a ram 'behni mahets'i, ne dá xifi gue di 'dac'a ra søcuå. Ne nu'a ram 'behni bi 'yengui: “Çani, ne gui sa. Ne nu'bu gá sa, tengu'bu ra t'afit'asa bu dán zä ni nde, pe nu'bu bi mba bu ni foho emme xtán ju büya.”

¹⁰ Ne dá çangä ra søcuå büya, ne dá sagä a. Ne bin ja tengu bi xicä ram 'behni, xu çahi 'bu má sagä, emme xun u, pe gueru ma foho, emme xun ju.

¹¹ Ne bi xiqui: “Jatho gui mamp'a rá m hma Ojå mahøn'a, hønbu go haru 'buh yu ja'i 'dahma 'dan'yo bu na ya ne 'da n'danni yá häi, neru 'buh yu ts'ut'abi.” Ne gue'a bi sicä a dra Xuuagä.

11

Yoho yu pøngahya

¹ Ne nugä dra Xuuagä, bin 'dacä n'da ra t'eni gue ra za, ne bi t'engui: “Ní mba bu ja ra danija ne gui 'yeni hangu na ndoho ra ngu. Neru ja ra mexa i pøx yun t'unni yu ja'i.” Ne bi siqui ga pede hangu na ngu yu ja'i i thande Ojå bu.

² Pe bi sicä: “O guí eni hangu na ndoho ra häi ma mbä't'i bu thi ja ra danija, nguetho bin t'un'du yu ja'i 'dahma 'dan'yo bu na ya, gue'u hingui pa Ojå. Ne yote ma yozna din 'yo bu ne di un'na rá hogahnini Ojå.”

³ Ne bi 'yengui: “Ga penhdä bu yoho ma pøngahya, ne da hye yu he tengu'bu i tu yá mbui. Ne

n'da mahuahi yo ciento ne hyate pa da man'a mam hmangä b_u u," en Oja.

⁴ Ne nu'u yoho yá pøngahya Oja, gue'u mí u'u yoho y_u za ngue y_u olivo, ne'u yoho b_u tøh y_u lámpara gue i 'bäp_u ja rá hmi ra Hmu mahets'i, gue'a di manda gätho ra ximhäi.

⁵ Ne to'o im bæni di unba u yoho y_un 'yoh_u gue yá pøngahya Oja, da bøn ra sibi b_u yá nde ngue'a í zø'u. Ne gue'a dí du'u gätho yán s_uih_u u yoho yá pøngahya Oja.

⁶ Ne nu'u yoho y_u pøngahya, din ja yá ts'edi ngue di japi hin din 'ye gätho y_u pa gue dim pøngahya b_u. Ne din ja rá ts'edi gue gätho y_u dehe di japi ngue din ji. Ne din ja yá ts'edi hønt'a go 'bε'a man unbi di unba ra ximhäi, hønt'a go ní pa i nde.

⁷ Ne nu'b_u mi gua'a rá 'bεfi Oja u, 'bex bi bøm b_u ja ra hyähäi εmmε x_un hε tengu n'da ran dætezate, rá_m 'behni ra zīthu εmmε nts'utho. Ne bi mba b_u, bi z_u'u yoho yá pøngahya Oja, ne bi dāha bi hyo u.

⁸ Ne nu'u yá ngøc'yēi u yoho bi du, mi 'bεm b_u ja ra calle made ra dāhnini, gue n'dat'a ra hnini guerp_u bi du ra Hmu mahets'i b_u ja ra pont'i. Ne nu'a ran ts'o bin ja b_u ja ra dāhnini 'da'angu nan ts'oui bin ja b_u ja ra hnini Sodoma, nεp_u ja ra häi Egipto.

⁹ Ne nhyupa made bi mba y_u ja'i gätho 'dahma 'dan'yo b_u na ya gue bi nεxp_u gätho y_u häi, bi hyēt'u 'bom b_u xí du. Ne him bi japi bi mba nt'āgui.

¹⁰ Ne gätho y_u ja'i i 'b_ucua ja ra ximhäi bin johya 'b_u mi du u, ne nangue ran johya, bi un y_un t'unni n'da ngu n'da, ne bi hyu yá mb_ui ngue hin di paha mahøn'a u yá pøngahya Oja, nguetho bi nu ran unbi nangue 'bε'a bi 'yørpa u.

11 Pɛ nu'bu mi tho a nhyupa made mi 'bom bu, pɛ Oja bi un ra xɛhyɔ mahø'n'a, nɛ 'bex bi ndants'ɛ, nɛ gátho to'o bi nu, ɛmmɛ bin su ɛ.

12 'Bex bá ɛ'a n'da ra nde mahɛts'i nts'edi bin ya, bi 'yɛmp'ɛ: “Ba ɛcua ya,” bi 'yɛna. Nɛ bi ndex mahɛts'i ɛ, in 'yohɛ n'da ra güi. Nɛ gátho yún suiɛ mi 'bäpɛ bi nu 'be'a bin ja.

13 Nɛ nu'bu mi mba ɛ yú pøngahyɔ Oja, 'bex bi 'yan ra häi bu ja ra dɔhnini, ɛmmɛ nts'utho. Nɛ ná 'dɛ't'a ra xɛqui ra hnini bin ts'oni, yoto mahuahi yɛ ja'i bi du nangu nts'edi ra 'yanhäi. Nɛ nu'ɛ yɛ ja'i gue him bi du, ɛmmɛ bin su, nɛ bi 'yɛspa Oja mahɛts'i buya.

14 Nuya ná yoho yun ɛnbi bi thogui, nɛ 'bex ba ɛ'a ná hyu ran ɛnbi.

Ná yoto ra thɛxi

15 Nɛ nu'bu mi huixt' rá thɛxi a ná yoto ram 'beɛni mahɛts'i gue mi 'bäpɛ, 'bexque nt'øde bu mahɛts'i xɛn ngu yɛ nde nts'edi bin ya, bi 'yɛna: Nuya gátho ra ximhäi bi dɔ Oja ma Hmuɛ, nɛ'a ra Cristo bi huahni, nɛ hønt'ɛ di manda bu høn'bu go njam'bu mazai, bi 'yɛn'ɛ yɛ nde i yɔ mahɛts'i.

16 Nɛ nu'ɛ 'däte magoho yɛ dɔc'yɛi ngue mi hupɛ ja yún thuts'i di mbä't'a Oja bu mi hudi, bin danyahmu nɛ bi dɔnde Oja.

17 Nɛ bi 'yɛm 'bu mi dɔnde:

Nu'i ma Oja ahe nte guí hɛmbi,

Nu'i zai guí 'bɛi, nɛ zai gmi 'bɛi,

nuya gá dɛ'mi gá 'berpa yú ts'edi gátho mi'da,

nɛ da zä gui manda xɛn ho 'be'a gátho i ja.

Dí xi ahe jamadi, ngue ya gá 'yuh ni ts'edi tãte tho.

18 Nu'u yu ja'i i 'buɸu hɔnbu go haru i ja yu häi ɛmme bin cue

ngue ya bi zɔn ra ora da nu ran unbi.

Nuya bi zɔn ra ora da nu nin juanbi, ne gãtho u xun du.

Bi zɔn ra ora gue gui un'du ya 'be'a bi dã'u ni 'yɛhe ne ni pɔngahya.

Ne bi zɔn ra ora gue gui un'du yan t'unni gãtho bi 'yɛc'yei,

hɔnt'a go to'o i ja yú ts'edi, ne'u hin'yu yú ts'edi.

Ne bi zɔn ra ora, gue gui jua'u gãtho to'o di unba yú mijã'ihu, bi 'yɛn'u.

19 Ne nu'bu mi gua'a bi man'u yu dãc'yei, dra Xu-uagã dá nugã nsoqui ra dãnija mahɛts'i. Ne dá nugã ra huada i hɔpu mbo, gueru m'be'ts'i ran hoqui bi 'yɔt'ui Oja u yú 'yɛc'yei. Ne bin ja nts'edi ra huei, ne bin thoni, ne yan gãni, ne bin ja n'da ra 'yamhäi, ne bi hyøh yan do.

12

Ra xisu ne ra jarga

1 Ne dá hant'a n'da ran t'uti xun ndoho bu magãts'i, ngue n'da ra xisu mi he ra hyadi ngue rá pahni, ne mi tɔpu ja ra zãna. Ne mi hu'ts'a n'da ra corona gue min 'youi 'de'mayoho yu sɔ.

2 Ne nu'a ra xisu mi hãt'uhni a, ne ɛmme mi mbafi ngue xun u, ngue nde dim 'buh rá t'uhni.

3 Ne bi nequi bu man'da ran t'uti tengu n'da ra jarga xun ndoho ne xun theni, ɛmme nts'utho. Ne nu'a ra jarga mi ja yoto yú ya, ne n'da ngu n'da yú ya mi hu'ts' yu corona. Ne mi ja 'det'a yú dãni.

4 Nε nu'bu mi uan'na rá 'yozu, bi hyøm bu häi ná hyu nets'i yu sø mi ja bu mahets'i. Nε nu ra jarga 'darbu mi 'bähmi ra xisu, i nde da zap'a rá t'uhni 'bu bim 'bui.

5 Nε bim 'bu'a n'da ra ts'unt'u, rá t'uhni ra xisu buya. Nε guehna ra ts'unt'u din ts'ut'abi gätho yu häi, nε njon di japi da mbesta'a da ma. Pε nu'bu mim 'bui, bi jamansu Oja, nε 'bex bi zixpu mahets'i bí ja rá ts'edi.

6 Pε nu ra xisu bi 'dagui, bi mba bu ma'ueni gueru bi hocua Oja dim 'bui n'da mahuahi nε yociento nε hyäte pa. Nε din ja bu 'be'a gätho da hyoni.

7 Nε nu bu mahets'i bin ja n'da ra dasui, nu'a rá ngurba m'behni Oja mahets'i ngue ra Miguel nε gätho u mi'da yám 'behni Oja mahets'i, bin sambahu a ra jarga ne'u gätho yá 'yhe a ra jarga.

8 Pε nu'a ra jarga him bi dāha, nε Oja him bi japi dim 'bupu mahets'i buya.

9 Nε bi thøn'a thi bu mahets'i a ra jarga, guet'a ra c'εya, ra zīthu a, rá thuhu ra Satanás, gue i häte gätho ua ja ra ximhäi gue'bu rá mbudi thoho.

10 Nε nubuya nugä dra Xuuagä dá øcä n'da ra nde mahets'i nts'edi bin ya bi 'yena: “Ya bi zøn ra pa da yan'u yu 'yεc'yεi, nε da nu a rá ts'edi Oja, di manda rá ts'edi Oja u, nε a ra Cristo. Nguetho ya bi thøn'a thi bu mahets'i ra zīthu ngue nzai madi yap'u ma cuhu bu ja rá hmi Oja ma pa nε ra xui.

11 Pε gue'a rá ji ra Jesús, tengu'bu ra De'yo, ní dap'a ra zīthu u yu 'yεc'yεi, nε'bu i ma ngue εc'yεi ra Jesús, nε'bu hingui su da du.

12 Janangue'a dan johyahu gätho dí 'bahmbu mahets'i. Pε ndumbui thoho ahue gue guí 'bahmbu

b_u ja ra häi, nεp_u ja ra deǰa, nguetho bi zø_m b_u ja ra ximhäi ra zı̄thu, nε ε_mmε in cue. I pađi him maya'a y_u pa din ja rá ts'edi b_u," bi 'yεn'a ra nde dá øcä bin y_u b_u mahεts'i.

¹³ Nε nu'b_u mi nu ra jǰarga zı̄thu ngue bá t'ent'ua häi, bi gu'a ra xisu gue bim 'b_uh rá ts'unt'ı̄.

¹⁴ Pε nu'a ra xisu bi mba nt'unni yoho y_u zahua tengu n'da ra pεnts'ı̄ x_un ndoho, nε bi zägui bi mba ma'ueni guerp_u him bi zä bi bent'a ra jǰarga. Nε bi mba ma jamansu b_u hyu jεya made.

¹⁵ Nu ra jǰarga b_uya bi bøn ra dehe rá nde, tengu'b_u n'da ra dāthe x_un ndoho, εna xtán dux'a ra xisu ra dehe.

¹⁶ Pε Oǰa bi xoc'a n'da ra hyahäi guerp_u bi y_u'a ra dehe bi bøm b_u rá nde ra jǰarga.

¹⁷ Pε nu ra jǰarga b_uya ε_mmε bi de ra cue nangu'e'a ra xisu, nε bi mba bi zı̄'ı̄ gätho mi'da ngue rá 'y_u'a ra xisu, gätho ı̄ gue bi 'yøt'a bi man Oǰa nε bi den'dı̄ 'be'a bi man'a ra Jesús.

13

Ran t'uti bi bøxp_u ja ra deǰa, nε ran t'uti bi bøxp_u ja ra häi

¹ Nε bi mba bim 'bäp_u ja ndenthe a ra jǰarga zı̄thu. Nε nugä dra Xuuagä dá nu man'da tengu n'da ra zate, bi bøxp_u ja ra dādeǰa. Nε nuna ra zate mi ja yoto yá y_u, nε 'det'a yá dani, guerp_u mi ja 'det'a y_u corona. Nε mán t'o't'i b_u yá y_u yá thuhu zεhe a ra zate εmbi guesε Oǰa, nε bi ma mants'o nangu'e Oǰa.

² Nε nuna ra zate dá nu, gue bi bøxp_u ja ra deǰa, tengu n'da ram hmasni, pε nu yá gua tengu yá gua y_u oso, nε nu ı̄ yá nde, tengu yá nde y_u león. Nε

nu'a ra jarga bi un zεhe rá ts'edi ná yoho ra zate gue xí bøxpε ja ra deǰa. Ne bi un ran t'εdi di manda bε hapε i ja rá ts'edi ra jarga zǰthu, εmme xεn ngu ra ts'edi mi ja a.

³ Nu'a n'da rá yǰ mi ja bε n'da ra seni ngue mí εmbi dí du a, pε bi zǰ. Ne gǰtho yε jǰ'i mi 'bεcua ja ra ximhǰi, bi dεnni, ne bi hyonya thoho nangue rá ts'edi mi ja.

⁴ Ne nu ε yε jǰ'i bi dǰnde ra jarga, nguetho ya xi un rá ts'edi ra zate xi bøxpε ja ra deǰa. Ne bi dǰnde ra zate, ne bi 'yεna: “Njo'o man'da tengu na, ne njo'o to'o da zǰ din sεhmi na.”

⁵ Ne bin t'un rán t'εdi ra zate xí bøxpε ja ra deǰa, da man ra ts'ore xεn ts'o nangue Oǰa. Ne bin t'un ran t'εdi din ja rá ts'edi yote ma yozna.

⁶ Ne nu'bε mí nyǰ, εmme xεn ts'o bi ma nangue Oǰa. Bi ndøm mánts'o rá thuhu Oǰa, ne pε bí 'bεi, ne gǰtho ε i 'bεpε mahεts'i.

⁷ Ne bin t'un ran t'εdi ngue din sεhmbε yǰ t'εhni Oǰa ngue di japi di 'bε'ε. Ne bin t'un ra ts'edi ngue di manda gǰtho ná ngu yε jǰ'i 'bεcua ja ra ximhǰi, gǰtho yε hǰi, ne gǰtho 'dahma 'dan'yo bε na yǰ yε jǰ'i, gǰtho yε hnini.

⁸ Ne gǰtho yε jǰ'i bi dǰnde a. Pε him bi dǰnde ε xmán t'o't'i yǰ thuhu bε ja rá søcuǰ ra Jesús gue bi 'yo't'a ra T'εde'yo gue'a bi tho. Ne ya mán t'o't'i bε ε yǰ thuhu ε 'bε má hin'yε ra ximhǰi, im ma to'o i ja ra temazǰi.

⁹ Nu'ε to'o i ja yǰ zagu, dami 'yøhmbε xεn ho ya.

¹⁰ Nu'a to'o di un ran εnbi yε jǰ'i gue da got' ra fǰdi, neεε a da nu ran εnbi ngue da mba njot'i. Ne to'o din hote ngue di sente, neεε a da nu ran dǰte ngue da ts'eni. Janangue'a to'o gǰtho ε yǰ t'εhni

Oja, jatho hont'a da beni gue yá yante Oja, ne hin din xombi.

¹¹ Ne nubaya dá nu man'da ran t'uti gue bi bõxpõ ja ra häi, ne mi ja yoho yá t'udani tengu n'da ra t'ude'yo. Pe nu'bu mín ya emme nts'utho tengutho ra jarga zithu.

¹² Ne nu'a ran t'uti xí bõxpõ ja ra häi bin ja rá ts'edi tengu ra zate ngue xí bõxpõ ja ra dajaja ngue mi ja n'da ra seni a n'da rá ya gue xí zä. Ne bi japi gätho i 'bucua ja ra häi da dande ra mbudi ra zate.

¹³ Ne nu'a ran t'uti gue bi bõxpõ ja ra häi, bi 'yõt' yun t'uti nts'utho, bi japi bá çah mahets'i ra sibi ngue da nu ya ja'i.

¹⁴ Ne bi hyät' ya ja'i gätho 'bucua ja ra ximhäi 'bu mi 'yõt' ya hyonya nt'õt'e. Ne hõn'bu i 'bäpõ ja rá hmi ra zate xí bõxpõ ja ra deja, bi zä bi 'yõt'bu. Ne bi xih ya ja'i da 'yõt'a n'da ra nyoguido tengu ra zate xí bõxpõ ja ra deja, gue mí ja ra seni bu ja n'da rá ya, ngue xí zä.

¹⁵ Ne nu'a ran t'uti gue bi bõxpõ ja ra häi, bin t'un ran t'edi di japi dim 'bu a ra nyoguido nt'õt'e tengu ra zate bi bõxpõ ja ra deja. Ne di japi din ya. Ne bi japi da mba ntho gätho to'o him bi dande a.

¹⁶ Ne bi manda ngue gätho ya ja'i din ja rá hmepya ra nyoguido bu ja rá de nepõ ja rán 'yei, madague'a hont'a go má ja'i, gätho i ja yá ts'edi ne'bu hin'ya yá ts'edi, gätho ya membeti ne gätho ya hyoya, gätho ya 'yeh ne gätho ngue hing ya 'yeh, gätho ya ja'i jatho din ja ra hmepya.

¹⁷ Ne hinguí sä n'da ra ja'i dim pä o gue din tai 'bu hin di nequi rá hmepya ra zate xí bõxpõ ja ra deja, nu bu ja rá ja'i. Gätho jatho din ja ra hmepya ngue nam bõni rá thuhu, o rá número, rá hmepya

rá thuhu ra zate.

¹⁸ Jatho gan 'yomfɛnih_u x_un ho ngue gui p_uhmb_u 'bɛ'a nam b_un'a rá número ra zate, nguetho nu rá número, 'dato ciento nɛ hy_uɛte ma 'dato, rá número n'da ra j_u'i.

14

Bin tuhu_u ɛ bim p_uh_u

¹ Nɛ nub_uya dá nugä ra Jesús ra T'udɛ'yo i 'bäp_u ja ra nyuni t'ɛmbi Sión. Nɛ mi 'bähmb_u ra Jesús n'da ciento nɛ yote ma goho mahu_uhi y_u j_u'i ngue gätho i ja b_u ja y_u dɛ rá thuhu ra Jesús nɛ rá thuhu rá Ta.

² Nɛ dá øcä n'da ra nde b_u mahɛts'i nt'øde tengu y_u dehe x_un ngu ɛmmɛ di h_u nɛ tengu ran gäni nts'ɛdi di thoni. Nɛ dá øcä tengu'b_u y_u arpa'bida x_un ngu i pɛi.

³ Nɛ nu'_u n'da ciento nɛ yote ma goho mahu_uhi bi y_un Oj_u b_u ja ra ximhäi, nɛ bin tup_u n'da ra thuhu ma'da'yo b_u ja rá hmi Oj_u gue'a i huxp_u ja rán thuts'i, nɛ guep_u 'bäh y_un t'uti i 'b_ui, nɛ y_u d_uc'yɛi. Nɛ njo'o mi'da bi zä bi b_u a ra thuhu.

⁴ Nɛ nu'_u, gätho x_un hotho ɛ, gue h_unt'a Oj_u mbɛni. Nɛ i tɛn'na ra Dɛ'yo h_unb_u go hap_u da mba. Nɛ nu'_u gue bi y_um b_u ja ra ximhäi b_u 'b_uh mi'da y_u j_u'i, y_un t'unni man'da x_un ho bin t'un Oj_u nɛ ra Dɛ'yo.

⁵ Nɛ xinga n'da ra fɛhni bi th_unba ɛ, x_ugue xingui ts'_u y_u ts'oqui b_u na nu Oj_u.

Nu'a bi man'_u hyu y_um 'bɛhni Oj_u mahɛts'i

⁶ Nɛ nub_uya dá nugä man'da ram 'bɛhni mahɛts'i mi 'yo inde b_u mahɛts'i, nɛ i c_u ra s_ucu_u nt'o't'i b_u ran ho ma'da'yo hin nj_um'b_u da guadi nɛ da mba

gätho nanguni ra ximhäi. Da mba b_u gätho y_u häi n_e nu y_u ja'i 'dahma 'dan'yo b_u na ya da 'yöde hönt'a go to'o ni ja'i.

7 N_e nu'a ram 'behni mahęts'i nts'edi bi 'yęna: “Dami numansuh_u Oja n_e gui 'yęspah_u rá ts'edi nuixte a, nguetho ya bi z_on ra ora da 'yöt' rán juanbi Oja. Dami thąndeh_u a ya, gue'a gue bi 'yöt' mahęts'i n_e bi 'yöt' ra ximhäi. N_e bi 'yöt' y_u de ja n_e bi 'yöt' y_u mbøthe,” bi 'yęna.

8 N_e nu'a man'da ram 'behni mahęts'i mahøn'a bi den'na rá mb_udi m'behni, n_e bi 'yęna: “Ya bin theh rá ts'edi ra dąhnini Babilonia ngue ęmm_e mi ja rá ts'edi. Nguetho nu' u y_u ja'i mi 'b_up_u bi xąndi gätho ra ximhäi a ran 'yomt'ęni mí øzeh_e. N_e gätho u bi 'yöt' ran ts'o tengu n'da ra ıtı gue com'ma rá sęi gätho mi'da,” bi 'yęna.

9-10 N_e nu'a ná hyu ram 'behni mahęts'i bi den'na ná yoho, n_e nts'edi bi 'yęna: “To'o gue da dąnde ra zate gue bi b_oxp_u ja ra de ja, n_e ra nyoguido, ngue i ja rá hmępya b_u ja rá d_e o guep_u ja rá 'y_e, da nu hangu nangu rá ts'edi rá cu_e Oja. Nu Oja xingui ts' u da 'y_e'ts'a ran ąnbi di un'nd_u nangu_e rá cu_e. N_e da nu a ra Jesús ra D_e'yo n_e y_u hogam 'behni mahęts'i 'b_u bin t'un'na, ngue ra sibi n'youi ra d_espi.

11 Nu'a ra 'bifi i p_om b_u njam'b_u din h_e a hönt'b_u go njam'b_u mazai. N_e nu' u i 'b_up_u njam'b_u din h_e a ran ąnbi i nu u ma pa n_e ra xui. Gue' u gätho bi dąnde ra zate xı b_oxp_u ja ra de ja, n_e ra nyoguido, gätho u i ja b_u ja rá ja'i rá hmępya n_e rá thuhu ra zate.

12 P_e nu ah_u gy_u 'y_ec'y_eih_u p_e nde'b_u man'da gui hyądumb_uih_u gui thoc ni t'ęc'y_eih_u n_e gui hyäth_u y_un ąnbi. Nguetho y_u t'ąhni Oja u gätho di thoqui

i øt' yán t'ɛdi nɛ di thoqui i ɛc'yɛi ra Jesús,” bi 'yɛn'a ná hyu rám 'bɛhni Oja mahɛts'i.

13 Nɛ nubɥa bi 'yɛngä man'da ra nde dá øcä mahɛts'i: “Dami 'yo't' ya 'bɛ'a ga xi a i. Din johya tho ho gätho ɥ xɯn du 'bɥ ya mí ɛc'yɛi a ra Hmu Cristo mahɛts'i. Majapi tho ho, ɛn'a rá Hogandähi Oja, nguetho din säya a rá 'bɛfi mi øt'e. Nɛ nu'a ran ho mi øt'ua ja ra ximhäi ɥ, nɛ nubɥ mahɛts'i da nu rá muui bɥ.”

Rán sofo ra ximhäi

14 Nɛ dá nu n'da ra güi xɯn t'axi tho ho nɛ mi hu inde bɥ ja ra güi a n'da tengu n'da ra ja'i. Nɛ mi hu'ts'a n'da ra corona ra oro. Nɛ mi hə ra mbore theni ɛmmɛ hɛt'i.

15 Nɛ bá pøm bɥ rá dänija Oja mahɛts'i man'da rám 'bɛhni Oja, nɛ nts'ɛdi bi xi a mi hupɥ ja ra güi: “Dami 'yørpa yɥ ja'i bɥ häi tengu'bɥ da hɛc yɥ uva xɯn yaxpɥ ja ra nuændät'o. Nguetho ya bi zøn ra ora gue gui pɛ'ts'ɥ bɥn ja bɥ ni huähi,” bi 'yɛn'a rám 'bɛhni Oja.

16 Nɛ 'bex bi 'yøt'a mi hupɥ ja ra güi tengu xi sifi.

17 Nɛ man'da ram 'bɛhni bá pøm bɥ ja rá ngu Oja mahɛts'i nɛ'a mi hə n'da ra mbore theni ɛmmɛ i hɛt'i.

18 Nɛ xø bá pøm bɥ man'da rám 'bɛhni Oja bɥya guɛpɥ ja rá mɛxa yán t'unni Oja, nɛ nu'a di manda da dɛ ra sibi bɥ. Nɛ nts'ɛdi bi xi a ram 'bɛhni gue mi hə ra mbore theni: “Dami 'yøt' ya tengu i øt' yɥ ja'i 'bɥ i hɛc yɥ uva hingui ho nguetho bi zøn ra ora gue da nu ran ɯnbi ɥ nangue rán juɯnbi Oja,” bi 'yɛna.

19-20 Nɛ njabɥ bi 'yøt' rám 'bɛhni Oja, tengutho 'bɥ di pɛt yɥ uva nɛ da 'yɛn bɥ ja ran thɛ'mi da bøn

rán gui bɥaya. Ne tengutho ra ja'i i ne't'ɥ yɥ uva da bɔn yán gui, ne ngutho da 'yɔrpa ɥ to da zɛmbi, da nu rá cuɛ Oja ɛmmɛ nts'utho. Janangue'a ran t'uti ngue bi mbän rá ji. Ne bi 'yɔrpa ja ra ndehnini, ne ɛmmɛ xɥn ngu ra ji bi mbäni, hyuciento kilómetro nan jɥnni, ne nan hɛ tengu 'bɥ da hyɛcpɥ ja yá nde yɥ fani a ra ji bi 'yugui.

15

Yoto yɥm 'bɛhni di manda yoto yɥn ɥnbi

¹ Ne nugä dra Xuuagä dá nu man'da ran t'uti bɥ mahɛts'i, ne ɛmmɛ dá hyonya thoho. Mi 'bähmbɥ bɥ yoto yám 'bɛhni Oja mahɛts'i, gue ɥ di manda yoto yɥn ɥnbi din ja ua ja ra ximhäi, ne nu'bɥ bi thoh yɥn ɥnbi, ya bi thoh rá cuɛ Oja bɥaya.

² Ne dá nu n'da ra xito di nequi tengu ra deja, rá cɥhɥ xɥn theni tengu ra sibi. Ne gátho mi 'bäpɥ ja ra xito, gue'ɥ gue him bi dände ra zate xí bɔxpɥ ja ra dehe, bi zedi, hím bi dände ra nyoguido ngue ra pøte a, ne xím bin jap'a rá número o rá thuhu a. Ne n'da ngu n'da mi hɔ yɥ 'bida, ngue yɥ arpa xí un'na Oja ɥ.

³ Ne gátho mi 'bäpɥ bin tuh rá thuhu ra Moisés rá 'yɛhɛ Oja, ne bin tuh rá thuhu ra Jesús ra Dɛ'yo. Bi 'yɛn'ɥ:

Nu'i ma Oja ahe, ma Hmu ahe, nuixte thoho ni ts'edi, ɛmmɛ xɥn ho i, ne ma hyonya thoho nin t'øt'e.

Majuani nin t'øt'e xɥn hotho ɥ.

Nu'i grá hoga ts'ɛt'abi mazai.

⁴ Xinga n'da dim 'bɥi gue hin da dände i, gue hin da numansu ni thuhu, nu'i ma Hmu ahe. Hɔn'a thoho i xɥn ho i, ma Oja ahe.

Gätho hønt'a go 'be'a má nde da dānde i,
nguetho gātho ya bi nu ngue xən ho 'be'a gātho guí
øt'e, bi 'yɛn'ɛ.

⁵ Nε nubəya dá nu nsoqui n'da ra jut'i i ja bɛ mbo
rá dānijə Ojə bɛ mahɛts'i, guepɛ m'be'ts'i yən t'ɛdi
bi 'yo't' ra Moisés.

⁶ Nε yoto yám 'behni Ojə ngue di manda yən ɛnbi
bɛ ja ra häi bi bøm bɛ. Gätho i he yú pahni xən t'axi
ngue ra lino, nε gātho bi du't' yú tija ra oro.

⁷ Nε nu'a n'da ran t'uti mí 'bäpɛ bi un'i yoto yɛ
ximbo bi un'ndɛ yám 'behni Ojə. Gätho ma yudi rá
cue Ojə, nε nu'bɛ 'dah mi'da da mbän ɛ mí po bɛ ja
ra ximbo, gātho yɛ jə'i i 'bɛcua ja ra ximhäi da nu rá
cue Ojə, gue i 'bɛi mazəi.

⁸ Nε gātho rá nijə Ojə bɛ mahɛts'i ma yudi rá ts'edi
nε rá nuixte Ojə tengu ra 'bifi 'bɛ i yupɛ mbo ra ngu.
Nε xinga n'da sä da yɛrpɛ asta gue'bɛ bi gua'a rá
'bɛfi ɛ yoto yɛm 'behni gue di manda yoto yən ɛnbi
ua ja ra ximhäi.

16

Yɛ ximbo i po yən ɛnbi ngue rá cue Ojə

¹ Nε dá øcä n'da ra nde gue bi bøm bɛ ja rá dānijə
Ojə. Nε nu'a ra nde bi xi ɛ yɛm 'behni: “Dami
fämhbɛ bɛ ja ra ximhäi rán ɛnbi Ojə nts'utho i po
ɛ yoto ni ximbohɛ,” bi 'yɛna.

² Nu rá mbɛdi ram 'behni bi mbäm bɛ ja ra
ximhäi rá cue Ojə mí po bɛ ja rá ximbo. Nε gātho
yɛ jə'i gue bin ja rá hmɛpya a ra zate xí bøxpɛ ja ra
dehe, nε'a ra nyoguido ngue i thānde ɛ, bi nu ran ɛ
ngue yɛ səsi xən ts'otho.

3 Nubuya ná yoho ram 'behni mahets'i bi mbän a rá cue Oja mi po bu ja rá ximbo, bu ja ra dadeja. Nu'a ra dehe buya bin ja tengu rá ji n'da ra ja'i xun du. Ne gätho mi 'buru mbo ra deja bi du.

4 Ne ná hyu ram 'behni mahets'i bi mbän'a rá cue Oja mi po bu ja rá ximbo haru ja gätho yu dæthe ne gätho yu mbøthe. Gätho ra dehe mi po bu bin ji.

5 'Bex dá øcä rá nde rá m 'behni Oja gue'a bi unba yu dehe bi 'yena: "Nu'i ma hoga Hmu, ma Oja i, zaí guí 'bui ne gmí 'bui, xun hotho gätho nin juanbi, nguetho rán säui u gá unbi.

6 Ya gá un ra ji da zi u, nguetho bi hyo u nim 'behni bu häi ne ni pøngahya. Nuya gá cospa ra pengui nangué 'be'a bi 'yøt'u," bi 'yena.

7 Ne dá øcä n'da ra nde bi bøm bu ja ra mexa gueru mí ja yün t'unni Oja, i ena: "Ma Hmu i Oja nuixte ni ts'edi xun ho, njuantho a nin juanbi, ngue rán säui u," bi 'yena.

8 Ne nu'a ná goho rá m 'behni bi mbäm bu ja ra hyadi a rá cue Oja mi po bu ja rá ximbo. Ne emme bin ja rá ts'edi ra hyadi ngue bin zø u mi 'buru ja ra ximhäi nangué nam pa ra hyadi.

9 Ne nu'u gue bi nu ran unbi nangué rá ts'edi ra hyadi, bi ndømants'o rá thuhu Oja, gue'a bi manda yun unbi, pe guexta'a him bi 'yæspa Oja, him bi päh yün 'yomfæni u.

10 Nuya ná cut'a ram 'behni bi mbäm bu rá cue Oja mi po bu ja rá ximbo, ne bi mbäm bu haru i ja rá ts'edi ra zate xí bøxru ja ra dehe. Ne nuru haru ja rá ts'edi, gätho xum 'bexui thoho bu. Ne nu'u yu ja'i gue i 'buru bi zase yú jani nangué ran unbi bi nu.

11 Ne bi c'amants'otho Oja nangué yun u, ne

nangue y_u sasi mi ja. Pε guexta'a him bi 'yε'ts'a ran ts'o mi øt'e, him bi päh yün 'yomfɛni.

12 Nε nu'a ná 'dato ram 'bɛhni bi mbäm b_u rá cue Oja mi po b_u ja rá ximbo, bi mbäm b_u ja ra d̄athe x_un ndoho t'ɛmbi Eufrates. Nε bi xä ra dehe nε 'bex bi 'yo't' ra d̄athe ngue da zä da thop_u y_u ts'ut'abi gue ní 'yεp_u ní bøx ra hyadi.

13 Nε nugä dra Xuuagä, dá nu hyu y_u ts'onthi di nεqui tengu y_u 'uε, ngue bi bøm b_u ja rá nde ra jarga zithu, nεp_u ja rá nde ra zate xí bøxp_u ja ra deja, nε bi bøm b_u ja rá nde ran t'uti xí bøxp_u ja ra häi, gue ra hyäte pøngahya.

14 Nguetho nu'_u, gue'_u yá ts'onthi ra zithu _u i ja yá ts'edi ngue da 'yøt' y_u hyonya nt'øt'e. Nε nu'_u bi mba b_u gätho ná ng_uni ra ximhäi, høn_u go hap_u 'b_uh y_u ts'ut'abi, ngue bi japi di p̄et y_u ja'i. Ngue din ja ra d̄as_ui din s_uhmb_u Oja. Nε nu'a ra pa din ja ra s_ui gätho da nu rá ts'edi Oja nuixte.

15 Nε dá øcä rá nde ra Jesucristo ngue bi 'yεna: “Gui 'yøhmb_u ya, nugä ba εcä tengu n'da ra bε. Hinga mfädi njäm'b_u ga søhø. Din johya thoho _u gue him bin aha pε bi jamansu y_u he dá unni, janangue'a hin din 'yahe nε hin din 'yasä b_uya, ngue im benthō a ran hoqui dá ørpa _u, janangue'a hin di nεqui yá ts'oqui, nε hin da mbε'ts' yá sä,” bi 'yεna.

16 Nε gätho bim p̄eti b_u y_u ts'ut'abi nε y_u ja'i b_u ja ra xεqui t'ɛmbi Armagedón, ngue yá nde y_u hebreo a.

17 Nuya ná yoto ram 'bɛhni bi mbäm b_u rá cue Oja mi po b_u ja rá ximbo, bi huic ran d̄ahi 'bε'a mi po b_u. 'Bex bi t'ø a n'da ra nde bi bøm b_u ja rá nijä Oja mahçts'i, guep_u i hu inde Oja. Nε nu'a ra nde bi

'yɛna: “Ya da guadi gätho man ts'ɛmbi,” bi 'yɛna.

¹⁸ Nɛ 'bex bi hyät'i nts'ɛdi yɛ huɛi, nɛ nts'ɛdi bin thoni yɛ ngäni. Nɛ bin ja n'da ra 'yɔnhäi nts'ɛdi hin jam'bɛ bi nu n'da ra ja'i tengu na, asta gue'bɛ go mim 'bɛ ɛ yɛ mbɛdi thofo yɛ ja'i.

¹⁹ Nu ra 'yɔnhäi bi xɛn'a ra dahnini Babilonia, hyu xɛqui bi bɔni. Nɛ gätho mi'da yɛ hnini hɔnbɛ go hapɛ mi ja bi guadi. Nɛ bi bɛn Oja gue xɛn ts'otho mi ɔt' yɛ ja'i 'bɛpɛ ja ra dahnini Babilonia, nɛ nts'ɛdi bi ɛnba ɛ, nangue rá cuɛ nts'ɛdi a, asta gue'bɛ go min theh rá cuɛ Oja.

²⁰ Nɛ gätho yɛ t'ɛhäi i ja bɛ ja yɛ deja bim 'bɛdi. Nɛ gätho yɛ nyuni nɛ yɛ t'ɔhɔ bim 'bɛdi, hin'yɛ bɛya.

²¹ Nɛ 'bex bi dāpɛ mahɛts'i yɛn do ɛmmɛ nts'utho nguetho yote kilo nán hyɛ n'da ran do, bi zɛ i 'da yɛ ja'i. Pɛ nu ɛ yɛ ja'i bi c'ɔmants'o Oja nangue ran ɛnbi nts'ɛdi bi nu nangue yɛn do.

17

Ra ngɛrpa 'yomt'ɛni xisu

¹ Nɛ nu'a n'da ɛ yám 'bɛhni Oja mahɛts'i gue'a mí ja n'da ra ximbo, bi xicä: “Ba ɛhɛ ga ut'a i rán juɔnbi Oja da nu ra 'yomt'ɛni xisu i hupɛ ja yɛ dehe 'dahma 'dan'yo bɛ gätho ra ximhäi.

² Nu'ɛ yɛ ts'ɛt'abi bɛ ja ra ximhäi bi 'yɔthɛ ran ts'o a ra 'yomt'ɛni xisu. Nɛ yɛ ja'i 'bɛcua ja ra ximhäi bi xänba bɛ gue da 'yɔt' ran ts'o guepɛ 'bɛ a ra 'yomt'ɛni xisu. Gätho mi ɔt' ran ts'o tengu'bɛ ɛti thofo,” bi 'yɛm 'bɛ mi xiqui.

³ Nɛ nubɛya nu rá m 'bɛhni Oja bi zixcä bɛ ja n'da ra huɛnhäi ma'ueni njon mí 'bɛpɛ. Nɛ nu rá Hogandähi Oja bi jaqui gue dá handi, nɛ dá nugä a

ra xisu i hux'a n'da ra zate xun theni. Nu ra zate mi ja yoto yá yá ne 'det'a yá dani, ne nt'o't'i bu ja rá ja'i éna jase rá ts'edi, gue rá thuhu éna guese Oja.

⁴ Nu ra xisu mi he n'da ra hoc'bø't'e xun jupoi ne xun theni. Ne emme madín 'yøt'e xun ho nangu yu thebe ne yam fo'ye ra oro ne yu ts'angu emme xum hmadi thoho, ne hønt'a go mi cuat rá pahni. Ne mi the n'da ra tasa ra oro. Pe gätho 'be'a mi po ra tasa ra hmepya nangu gätho yun ts'o mi øt' ra xisu.

⁵ Ne nubu ja rá dε nt'o't'i bu rá thuhu: “Ra dahnini Babilonia, ngue ja rá ts'edi tengu'bu rá mbe gätho yu 'yomt'eni ne tengu'bu rá mbe gätho i øt' ran ts'o hønbu go hapu i ja ra ximhäi,” bi 'yén'a ra t'ohni. Pe hin da bāse n'da 'be'a ním bøn'a.

⁶ Ne dá hant'a ra xisu, tengu 'bu iti thoho nangu yú ji u gätho bi hyo 'bu mi den Oja ne'bu mi mamp'a rá m hman ra Jesús. Ne nugä drá Xuuagä, dadí hyonya thoho 'bu má nugä a n'da ran t'uti.

⁷ Ne nu rá m 'behni Oja mahεts'i bi xiqui: “O gadí hyonya thoho, nguetho ga xi a ya 'be'a ni hmepya a ra xisu, ne 'be'a ni hmepya a ra zate i hux'a ra xisu, gue i ja yoto yá yá ne i ja 'det'a yá dani.

⁸ Nu'a ran t'uti ngue ra zate gá nu, pe gue'a n'da mi 'bui, ne hingui 'buh ya, pe him ma ya'a ba éhe mahøn'a, da bøm bu ja ra hyahäi emme xun hé. Ne m'bejua da nu ran dāte xun ho hin dim 'buh mahøn'a. Ne gätho yu ja'i ngue hinga nt'o't'i yá thuhu bu ja ra søcuā mahεts'i, gue bi t'orpu 'bu ma hin'yu ra ximhäi, di hyonya thoho 'bu bi nu mahøn'a tengu bu í hnu ra zate. Nguetho mi 'bui, ne njo'o ya, pe dim 'bui mahøn'a.

⁹ Nu'u to'o i ja yún 'yomfēni xun ho, sä da bādi 'be'a nim bøn a ra hmepya. Nu yoto yá yá ra zate ra

hmεpya ngue ɥ yoto yɥ nyuni guepɥ i hu a ra xisu.

¹⁰ Nε ra hmεpya gue'ɥ yoto yɥ ts'ɯt'abi, ngue yɥ ts'om'bäi thofo. Bi du ɥ cɯt'a nε nu ná 'dato i 'bɥpɥ ya, nε ná yoto dim 'bɥi, pε hingan ya'a din ts'ɯt'abi.

¹¹ Nε nu'a n'da, ná hyɔto ra ts'ɯt'abi bɥya, gue'a gue mi 'bɥi, pε njo'o ya. Nu'bɥ bá εh mahøn'a, di manda tengu ɥ yoto yɥ ts'om'bäi ts'ɯt'abi, pε m'bεjua da mba da nu ran ɯnbi mazai.

¹² Nε nu'ɥ yú dani ra zate gá nu, yɥ hmεpya ngue 'dεt'a yɥ ts'ɯt'abi din ja yú ts'edi 'da yɥ t'ɥ ora tho nε da gomhbɥ rá ts'edi ra zate.

¹³ Nε gätho yɥ ts'ɯt'abi 'dat'a da bɛni ngue di un ra ts'edi di manda ra zate.

¹⁴ Nε gätho yɥ ts'ɯt'abi da zɥ'a ra Jesús ra Dε'yo. Pε nu'a ra Jesús da dɔha, nguetho ra Hmu a nangue gätho mi'da yɥ hmu, nε ra hmuts'ɯt'abi nangue gätho mi'da yɥ ts'ɯt'abi. Nε nu'ɥ gätho din 'yohɥ ra Jesús 'bɥ bi dɔha, gue'ɥ bi zon Oja ɥ, nε bi huahni, nε him bi 'yε'ts'a ní dɛnni," bi 'yɛn'a ram 'behni.

¹⁵ Nε nu rá m 'behni Oja mahɛts'i xø bi xicä mahøn'a dra Xuuagä: “Nu yɥ dehe gá nu guepɥ mi huh ra xisu, ra hmεpya a nangue gätho mi'da yɥ ja'i i 'bɥh nangɯni ra ximhäi, gätho yɥ häi gätho yɥ nde 'dahma 'dan'yo bɥ na ya.

¹⁶ Nε nu yɥ dani gá nu, ngue yú hmεpya yɥ ts'ɯt'abi, nε'a ra zate, m'bεjua da zɥ a ra 'yomt'ɛni xisu ɥ. Nε nu'ɥ da hyɔcpi 'bε'a gätho mi ja a ra xisu, nε da zap rá ngøc'yεi a, nε da 'yu'ma ra xisu nangue ra sibi.

¹⁷ Nguetho Oja bi bɛnba yɥ ts'ɯt'abi da 'yøt'e tengu mim bɛn Oja, ngue n'da ngu n'da ɥ di un rá ts'edi ra zate di manda, asta gue'bɥ go bin ja 'bε'a bi man Oja ngue din ja.

18 Nε nu'a ra xisu gá nu b_u, rá hmεpya ra dāhnini gue'a di manda y_u ts'ut'abi a, nangue gātho y_u hāi i ja ua ja ra ximhāi,” bi 'yεn'a ram 'bεhni.

18

Bi 'bεh rá ts'edi ra dāhnini Babilonia

1 M'bejua dá nugä man'da ram 'bεhni bá çāh mahęts'i, nε εmmε i ja rá ts'edi. Nε i ja rán nεqui, bi hyät ra ximhāi 'b_u mi gāi, tengu ra hyadi.

2 Nε εmmε ts'edi bin yā, bi 'yεna: “Bi guahya, bi guahya rá ts'edi ra dāhnini Babilonia. Nε hōnt'u y_u zīthu dim 'b_up_u, nε gātho y_u ts'onthi. Nε i 'b_up_u hōnt'a go 'bε'a mán ts'o, nε y_u doja gue hingui ho øt'e, x_un ts'otho.

3 Nguetho nu y_u mεngu b_u bi xānba ran ts'o gātho y_u jā'i mi sōm b_u gue i 'b_uh ná ng_uni ra ximhāi. Nε gātho y_u ts'ut'abi bi gomhb_u ran ts'o ra hnini, ngue tengu'b_u ra 'yomt'ęni xisu b_u. Nε x_un ngu y_u jā'i 'da n'danni y_u hāi, bim mεmbeti 'b_u mí mbäp'u 'bε'a gātho bi numanhose y_u mεngu b_u ja a ra hnini,” bi 'yεn'a ram 'bεhni.

4 Nε dra Xuuagä dá øcä man'da ra nde bí 'yεh mahęts'i, bi 'yεna: “Ba εhe gātho y_u jā'i ngue ma mbεtigä, dami pōm b_u ja ra dāhnini, gue hin gui cohma øt'eh_u ran ts'o i ja b_u, nε hin guin nuh_u ran _unbi gue da nu _u to'o da gop_u.

5 Nguetho nu'b_u sä da mba ma munts'i y_un ts'o i t'ørp_u, tengu'b_u da z_uh nán hęts'i ra ximhāi mahęts'i. Nε nu'a Ojā xíngui ts'u bi pumbęni ran ts'o 'bε'a bi t'ørp_u.”

6 Nε bi sih yám 'bɛhni Ojɑ bɔya: “Nuya dami cospahɔ ra pengui tenguthoho bi 'yɔrpa mi'da, dami cospahɔ ran ɔ gue gui yofɔ mahɔn'a.

7 Dami un ya ran ɔnbi nε nts'ɛdi ra dumbɔi 'bɛ'a rán thɛui bi 'yɔt'e. Nguetho bi bɛni maguesɛ, nε bi 'yɔt' yɔ ts'oqui bi numanhosɛ, nε xɔn ngu 'bɛ'a gátho bi hyonɛ. Tengu'bɔ n'da ra xisu da manɛ mbo rá mbɔi, da 'yɛna: “Nugä xɔn ngu ma ts'ɛdigä, hingan ts'ogui thohogä, nε njɔm'bɔ din jagä ra dumbɔi,” ngubɔ bi ma.

8 Pɛ janangue'a da nu ran ɔnbi di und Ojɑ, nε gátho 'bɛ'a din ja, 'da huɛtho án ja gátho yɔ 'yɔnthi. Nε da nu ra gɛhɛ nε ra dumbɔi, nε di juadi nangue ra sibi. Nguetho tɛte thoho rá ts'ɛdi Ojɑ ra Hmu, gue di un'na rán thɛui bi 'yɔt'e.

9 Nε nu yú ts'ɛt'abi gátho yɔ häi gue zɑi i comhbɔ ran ts'o, gátho din zoni nε dim mbafi 'bɔ i hand rá 'bifi ra dɔhnini ngue i zɔ.

10 Nε gátho dim 'bämanhɛ nguetho ɛmmɛ i su da nu ran ɔnbi tengu in nu ɔ i 'bɔrɔ ja ra dɔhnini. Nε da ma: “Huɛcate, huɛcate, nguetho mahotho ra dɔhnini, nε ɛmmɛ mi ja rá ts'ɛdi, pɛ n'da huɛtho gue bi ts'ɛmbi,” da 'yɛn'ɔ.

11 Nε gátho yɔ mbä bɔ ja gátho ra ximhäi din zoni nε dim mbafi, nguetho njo'o da dämbi 'bɛ'a da mbä.

12 Ngue yɔ oro, yɔ t'axi, yɔn 'yɔt'e, yɔ perla, nε ra 'bɔt'e ra lino xɔn ho, ra 'bɔt'e ra seda, ra 'bɔt'e xɔn tudi xɔn jɔpoi nε xɔn thɛni, nε gátho yɔ za gue muman'u, nɛ'ɔ nt'ɔt'e yɔ do'yo, nε gátho ɔ yɔ za nt'ɔt'e ɛmmɛ xɔm hmadi, nɛ'ɔ nt'ɔt'e ra bronce ngue ra thɛnga fɛxna t'ɛgui, nɛ'ɔ nt'ɔt'e ra t'ɛgui, nɛ'ɔ nt'ɔt'e ra 'yaxi.

13 Ne zai mi 'bä b_u y_u canela, y_u 'y_ethi ngue in 'yoh_u y_u t_uh_u, ra t'uz_a muman'u, y_u 'y_ethi i y_umanho, y_u perfume, y_u vino, y_u aceite, ra hocj_uni, ra trigo, y_un d_uni, y_u de'yo, y_u fani, y_u carro, ne y_u 'y_eh_e mi 'bä b_u, nguetho mi 'bäp y_u te y_u ja'i tengu'b_u i 'bä y_u fani.

14 Ne da 'y_en'_u y_u mbä: “Gätho gue x_un ho gmi honi bin thegue. Ne gätho y_u mbeti ne gätho 'be'a mahotho ya bi mba. Him man'dandj_i guin nu mahøn'a tengu mí ja b_u,” da 'y_en'_u.

15 Ne nu'_u gue bim m_embeti ngue'_u mim pä b_u ja ra d_uhnini, dim 'bämanh_e tho, nguetho i su da nu ran _unbi, tengu in nu'_u mi 'b_up_u. Ne _emm_e din zoni, i tu y_u mb_ui, nguetho njo'o da däi 'be'a i ja da mbä.

16 Ne da 'y_ena: “Dumb_ui thoho nangu_e 'be'a bin ja ra d_uhnini, _emm_e mi ja b_u mahotho, ne mi ja b_u y_u 'bø't'e ra lino, ne y_u 'bø't'e x_un j_upoi, ne y_u 'bø't'e x_un theni, ne madi nequi b_u 'be'a mahotho gue y_u oro ne y_un 'yøt'e ne y_u perla x_um hmadi.

17 Nuya nte jab_u ya, n'da oratho ám 'bedi gätho _emm_e x_um hmadi mi ja b_u,” da 'y_en'_u mim pä b_u. Ne gätho y_u hmu y_u barco ne'_u gätho i hu b_u, ne gätho y_u mb_efi di 'yon y_u barco, mi 'bämanh_etho.

18 Ne bi du y_u mb_ui 'b_u mi nu ra 'bifi i zø ra d_uhnini, ne bi 'y_ena: “Hin'y_u man'da ra hnini mahotho tengu n_u.”

19 Ne nu'_u, bi 'y_ux y_u y_u fonthäi, ra hm_epya gue tu y_u mb_ui, ne bin zoni ne bi mbafi, _ena: “Hu_ecate ra d_uhnini _emm_e mi ja rá ts'edi, nguetho gätho gah_u dy_u hmuh_u y_u barco däm m_embeti_h n_u, ne xøgue n'da oratho ám 'bedi gätho mi ja b_u,” bi 'y_en'_u.

20 Pe gan johyah_u gätho ah_u gue guí 'b_uhmb_u

ua mahęts'i, gan johyah_u nangue 'bε'a bin ja ra dąhnini, bi ts'εmbi. Ne dan johyahe gątho gahe ma 'bąihe ra Cristo ua ja ra hąi, ne gątho gy_u pōngahyą_u Oją, ne gątho gah_u ngue dí tenhd_u Oją, dan johyah_u, nguetho ya bi cos'ah_u 'bε'a bi 'yōt'ah_u y_u ją'i mi 'b_u ja a ra dąhnini.

²¹ Ne nub_uya n'da rąm 'behni Oją mahęts'i ngue x_un ngu rá ts'edi, bi g_u'ts'a n'da ra do εmme x_un ndoho, ne nts'edi bi 'yεm b_u ja ra dądeja. Ne bi 'yęna: “Tengu thofo din ja ra dąhnini Babilonia ngue mi ja rá ts'edi, pε njąm'b_u da hnu mahōn'a, gątho n'da m'bēdi thofo.

²² Ne hin da t'ōp_u mahōn'a y_u mbε'bida, gątho _u i pε y_u arpa, ne gątho _u i huixt y_u th_uxi, xínga gue'_u y_u hy_uxi. Xinga n'da ran 'yoh_u dim pεp_u mahōn'a, ne njon din cam b_u mahōn'a.

²³ Ne din cą'bexui thofo, him man'dandį mahōn'a di nequi b_u y_u sibi, ne njon da 'yōt' ran thąti b_u ngue din johya tengu mi øt'e. Nguetho man'da mi ja y_u ts'edi _u mi øt' y_u 'bεfi b_u xínda gue'_u mi'da gątho ra ximhąi. Pε mi hăt y_u ją'i 'b_u mi xąnbi di ho y_u pąhą zεhε _u gątho mi sōm b_u, bí nexp_u ná ng_uni ra ximhąi.

²⁴ Ne guerp_u bim fąn y_u ji _u y_u pōngahyą Oją, ne _u gątho mi'da y_u t'ąhni Oją, gue bi tho. Pε guerp_u bi tho _u, ne gue'a í ts'εmba a ra dąhnini,” bi 'yęn'a rąm 'behni Oją.

19

¹ Ne nub_uya, dra Xuuagą dá øcą y_u nde n'da munts'i y_u ją'i i 'b_u mahęts'i. Ne bi 'yęn'a: “Dí εspah_u Oją, nguetho ma pōrpąteh_u a, ne hōnse ma Ojąh_u i ja rá nuixte ne tąte thofo rá ts'edi.

2 Xɛn ho rán ts'ɛmbi Oja, nguetho rán säui bi t'ørpa ra dahnini, tengu'bu ra 'yomt'ɛni xisu, gue bi ts'onba yá mbui gátho yu ja'i ra ximhäi. Ne nuya Oja bi cospa u gátho to'o bi hyo yá 'yɛɛ," bi 'yɛna.

3 Ne nts'edi bi mam mahø'n'a yu nde dá øcä: "Dí ɛspahu Oja nguetho ya bi juah ra sibi a ra dahnini, ne hin din hɛ a nín 'yo rá 'bifi," bi 'yɛn'u yu ja'i.

4 Nubuya gátho 'däte magoho yu dɛc'yɛi gue zai di mbä'ts'a Oja, ne'u goho yun t'uti i 'bui, bin danyahmu bu i hu a Oja, ne bi dande. Ne gátho bi ma bi 'yɛn'u: "Necähe, ngubu dímbɛmhbe dí ɛspahɛ Oja," ɛn'u.

Bi zin rá xisu ra Dɛ'yo

5 Ne dá øcä man'da ra nde bi bøm bu guɛpu i hu a Oja, gue bi ma: "Dami 'yɛspa ma Ojahu gátho u yá 'yɛɛ. Dami 'yɛspahu gátho to'o i numansu Oja, ne'u i ja yá ts'edi ne'u hin'na," bi 'yɛn'a ra nde.

6 Ne dá øcä yá nde yu ja'i xun ngu, gue di hi tengu'bu xun ngu yu dehe, ne tengu'bu bi thoni yun gäni. Ne bi 'yɛm 'bu mi ya: "Dí ɛspahu Oja, nguetho di manda ya ra Hmu, ma Ojahu tate thoho rá ts'edi.

7 Gátho dan johyahu, ne da hyu ma mbuihu, ne ga ɛspahu Oja gue i ja rá ts'edi. Nguetho bi zøn ra ora da zin yu 'yɛc'yɛi ra Jesús, ra Dɛ'yo, tengu thoho n'da ran 'yohu din that'ui rá xisu. Ne mahøntho da mba ra xisu, mahoqui thoho.

8 Ne bin t'un ran t'ɛdi da hye ra pahni di fɛxi, gue ra lino xingui ts'u ts'o. Nu'a ra pahni xun t'axi nam bøni gue bi mba mahoqui yá ts'oqui u yá t'uhni Oja ne nubuya i øt' yun thɛhu."

9 Ne nuna ram 'bɛhni mahɛts'i bi xicä 'bɛ'a ga o't' ya: "Din johya gátho to'o u bi ts'on bu ja ran sihmɛ

nangue rán thąti ra De'yo. Majuąni rám hman Oja na dí xi a ya," bi 'yęng rám 'behni Oja mahęts'i.

10 Ne nubaya dán dąnyahmu b_u ja rá gua ram 'behni mahęts'i. Pe nu'a bi xicā: “O guín jab_u, nguetho nugā rá 'yęhe thohogā Oja tengu thoho i, ne tengu ni cuh_u, gātho _u i mamp'a rám hman Oja nangue ra Jesús, gātho dadí jaf_u da fąh ra Jesús,” bi 'yęng 'b_u mi xiqui.

Nu'a n'da bi hyux ra t'axca ndofani

11 Ne nubaya, dra Xuuagā, dá nugā nsoqui mahęts'i. Ne mi 'bāp_u n'da ra t'axca ndofani pa nthuts'i. Ne nu'a i huts'i, Majuąni a rá thuhu, nguetho ząi im mam majuąni a. Ne di Ją'ts'a rá thuhu, janangue'a n'da ngu n'da di un'na rán sǎui 'b_u bi juąnbi, ne x_un ho 'b_u i ọt' ran s_ui a.

12 Ne nu'a y_u dá a mi huxp_u, mi zø tengu ra sibi, ne mi jab_u x_un ngu y_u corona b_u ja rá y_u. Ne nu rá thuhu nt'o't'i b_u, hønse mi pądi 'be'a rá thuhu.

13 Ne nu rá pahni mi he, bi zinni gātho ra ji, ne nu rá thuhu, ngue rám Hman Oja a.

14 Ne nu'a y_u dof_ui mahęts'i, gātho mi he ra t'axca lino mahotho, xíngui ts'_u x_un ts'o. Ne gātho mi hux y_u t'axca ndofani, ne bi den'na ra mb_udi mi huxp_u ja ra ndofani.

15 Ne nu'a ra ng_urbi i pøxp_u ja rá nde n'da ra espada ęmme het'i, ngue da dąp yún s_ui_u 'bāp_u gātho y_u hǎi b_u ja ra ximhǎi. Ne gātho di manda _u b_uya, ne njon di japi da mbesta'a da ma. Ne tengutho ra ją'i b_u ja ran the'ma gui'uva, i nen y_u uva, ne ngutho da 'yørpa _u to da zembi, di un rá cue Oja nts'utho, ngue nu'a nte hęmbi da 'yøt'e.

16 Ne nt'o't'i b_u ja rá pahni ne rá xĩnthe rá thuhu, ngue ra Hmuts'ut'abi a ngue di manda gátho y_u ts'ut'abi, ne rá thuhu, ngue ra Ngurpa Hmu a ngue di manda gátho y_u hmu.

17 Ne dá nugä n'da rá_m 'behni Oja mahets'i mi 'bäp_u ja ra hyadi, ne nts'edi bi mba't'ü gátho y_u doja mi 'yo b_u magats'i, bi 'yẽmbi: “Gátho ah_u gy_u dojah_u, ba ẽhmb_u ya, nguetho Oja bi 'yõt'ah_u n'da ra dants'ihme.

18 Ba ẽhmb_u ya gui sih_u yú ngøc'yei y_u ts'ut'abi ne y_u hmudof_ui, ne'ü gátho mi ja yú ts'edi. Ne y_u ndøfani ne gátho mi huts'i, ne gátho y_u ja'i y_u 'yẽhe ne gátho hing y_u 'yẽhe, ne y_u hmu uague yú mbefi,” bi 'yẽm 'b_u mi mba't' y_u doja.

19 Ne dá nugä ra zate gue xí bøxp_u ja ra dadeja, ne 'darb_u bim petih_u gátho y_u ts'ut'abi ngue gátho y_u häi, ngue da 'yørpa n'da ra dəs_ui a mi huxp_u ja ra t'axca ndøfani, ne'ü gátho mi tenni.

20 Ne nu ra zate b_uya bi mba mfent'i a, ne'a ra hyäte pøngahy_u bi fent'i, gue'a ran t'uti í bøx ra häi ne xí 'yõt' y_u hyonya nt'øt'e b_u ja rá hmi ra zate. Ne gue'a mi hät y_u ja'i gátho to'o mi ja rá thuhu b_u ja rá dẽ. Gátho yoho bi t'entp_u ja ra sibi ra azufre, tengu n'da ra deja na ndoho a ra sibi.

21 Ne gátho y_u ja'i mi ten'na ra zate, bi tho nanguie ra espada mi pøxp_u ja rá nde a mi huxp_u ja ra t'axca ndøfani. Ne nu'ü y_u doja b_uya bin niy_u tho ho nanguie y_u ngøc'yei.

20

N'da mahuqhi njeya

¹ Nε nubɥya, dra Xuuagä dá nugä man'da rá m 'behni Ojå mahęts'i bá çai nε bá hyå rán sogui ra hyåhäi ęmmε xɥn hę nε nts'utho, guepɥ i 'bɥh yɥ zįthu. Nε nu'a rá m 'behni Ojå mi çå n'da ra cadena xɥn ndoho.

² Nε bi bent'a ra jarga, nε t'ęmbi ra c'ęyå, pε guet'a ra zįthu, rá thuhu í Satanás. Nε bi mba nthåt'i n'da mahuåhi njęya nangue ra cadena.

³ Nε nu'a rá m 'behni Ojå bɥya, bi 'yęntpɥ ja ra hyåhäi a ra zįthu. Nε bi go'mi, nε bi hyɥt'a ran sogui, nε bi cuahmi xɥn ho, ngue hin da zä da bøm bɥ da hyät yɥ jå'i, asta gue'bɥ bi gua'a n'da mahuåhi njęya. M'bejua da mba nso'ts'i 'da yɥ pa.

⁴ Nε dá nugä man'da ra hmępya mahęts'i, xɥn ngu yɥn thuts'i, nε nu to'o mi huxpɥ bin t'un ran t'ędi da 'yøt' ran juånbate, gätho min 'yohɥ ɥ bi tho 'bɥ mi ma i ęc'yęi ra Jesús, nε'bɥ mi mamp'a rá m hman Ojå. Gue nu'ɥ gätho him mi thąnde ra zate xí bøxpɥ ja ra deją nε rá nyoguido. Nε nte mi ja bɥ yú dę rá thuhu ra zate, xínga guepɥ ja yú 'yę. Nu'ɥ bi ndants' mahøn'a 'bɥ mi du, nε bin 'yohɥ ra Jesús bin ts'ɥt'abi n'da mahuåhi njęya.

⁵ Nε guehya yú mbɥdi bi xox Ojå bi t'urcă. Pε nu'ɥ mi'da gue bi du, hin da dąmbęni asta gue'bɥ bi gua'a n'da mahuåhi njęya.

⁶ Nε di johya nε majåpi ɥ gätho ɥ ra mbɥdi da xox Ojå, nε hin da nu a na yoho ran dąte ngue ra sibi mazåi. Nε dim mbåjå nangue ra Cristo bɥ bí ja rá ts'ędi Ojå, nε din 'yohɥ ra Cristo ngue din ts'ɥt'abi n'da mahuåhi njęya.

Da mba nthåpi ra zįthu

⁷ Nε nu'bu bi gua'a n'da mahuahi njeya, da mba nsocui a ra zithu mi ofadi.

⁸ Nε nu'a ra zithu buya da bøm bu, xø da hyät mahøn'a yu ja'i gätho na ngu ni ra ximhäi. Da mba bu ja ra häi Gog ne ra häi Magog ne di japi dim peti gätho nangue din ja ra dæsu. Ne xun ngu da denni hingui sä da 'bede, tengu ra 'bomu 'bom bu ndendeja, njon da hyät'i da mbede.

⁹ Nε din 'yεrpa thoho bu ni mba bi mbä'ts'i hapu mi 'bu u min 'yohu Oja, guεpu ja ra dahnini di huεc Oja. Pe bá çah mahεts'i ra sibi bi juadi gätho yan suihu.

¹⁰ Nε nu'a ra zithu ngue bi hyät'u, bi t'entpu ja ra sibi i the ra azufre, tengu n'da ra deja na ndoho, guεpu xi t'entpu ra zate xi bøxpu ja ra dædeja, ne'a ra hyäte pøngahya gue ran t'uti xi bøxpu ja ra häi. Ne gätho hyu da nu ran unbi nangue ra sibi, ma pa ne ra xui høn'bu go njam'bu gätho yu pa mazai.

Ran zegui ran juqñbi

¹¹ Nε drá Xuuagä dá nugä mahøn'a, gue n'da ran thuts'i xun ndoho xun t'axi, ne mi hupu Oja. Ne nu ra ximhäi ne mahεts'i bim 'be 'bu mi hyant'a mi hupu, ne him man ja buya.

¹² Nε dá nugä gätho u xun du, hønt'a go 'be'a ni ja'i, mi 'bäpu ja rá hmi Oja i hupu. Ne bi mba ma tants'i yu søcuä bu, ne'a ra søcuä im ma to'o i ja ra temazai. Ne gätho bi mba ma juqñbi nangue'a nt'o't'i bu 'be'a gätho bi 'yøt'a, nu'bu mi 'bai.

¹³ Nε gätho u gue bi du bu ja ra deja, ne gätho u mi'da bi du hønbu go hapu, ngue gätho i 'bupu 'bu'u xun du, bi bøm bu, ne bim 'bäpu ja rá hmi Oja. Ne

bi mba ma juṁbi nangue 'bε'a gätho bi 'yøt' 'bᵤ mi 'bᵤi.

¹⁴ Nε nu'a ra xεqui mi 'bᵤ'ᵤ xᵤn du, bi t'εntpᵤ ja ra sibi, tengu ra deḵa na ndoho. Gue'a na yoho ran dḵte a.

¹⁵ Nε nubᵤ ja ra søcuḵ gue im ma to'o i ja ra temazḵi, nε nu'ᵤ gätho him man t'o't'i yḵ thuhu bᵤ, bi t'εntpᵤ ja ra sibi.

21

Ma'da'yo mahεts'i nε ra ximhäi

¹ Nε nubᵤya, dra Xuuagä, dá nugä man'da bi t'urcä, ngue ma'da'yo mahεts'i nε ma'da'yo ra ximhäi. Nguetho ya bim 'bεdi 'bε'a gätho mi ja bᵤ mahεts'i nε ra ximhäi. Nε hin'yᵤ ra deḵa bᵤ ja ra 'da'yo ximhäi.

² Nε dá nugä bá çḵ mahεts'i guepᵤ bí 'bᵤ Oḵa n'da ra hogahnini, gue'a ra Jerusalén ma'da'yo, mahotho, mahoqui, tengu n'da ra hmute i he ra pahni mahotho da mba dín thḵt'ui rá ndø.

³ Nε dá øcä n'da ra nde nts'εdi bin yḵ, gue bá nεxpᵤ ja ran thuts'i bᵤ bí hu Oḵa, bi 'yεna: “Dami hyand ya, bi gḵcua mahεts'i rá ngu Oḵa,” bi 'yεna, nε nuya zḵi dim 'bᵤhmbᵤ yᵤ ḵḵ'i a.

⁴ Nε guesε Oḵa di un ran johya, nε him man ja yᵤ guidä yᵤ ḵḵ'i, nε hin dín ja ran dḵte mahø'n'a bᵤ, nε hin dín ja yᵤ dumbᵤi bᵤ. Nguetho gätho 'bε'a mán ᵤnbi mi ja, ya bi thogui.

⁵ Nε nu Oḵa ngue i hupᵤ ja ran thuts'i, bi 'yεna: “Gätho ma'da'yo dá øt'ä ya.” Nε bi xiqui, dra Xuuagä: “Dami 'yo't' ya 'bε'a dí xi a i, nε sä da t'εc'yεi nguetho majuḵni a.”

⁶ Nε bi xiqui mahøn'a: “Ya bi guadi 'bε'a gätho dá øt'ä ya. Gätho dá dε'mi, nε ga juacä ra 'bεfi dá dε'mi. Zäi dám 'bεcä nε dam 'bεi mazäi. Nε nu'ε to'o i sä ngue di 'bε a ra te mahyoni thoho, tengu'bε i tuthe, ga undä ra te i juadi, tengu'bε ra mbøthe im fonts'a ra dehe ga unni, nε hin da gurqui.

⁷ Nε to'o da dāha, ga comhbe 'bε'a gätho i jagä, nε ga øt'e ma t'uhnigä ε, nε dyε Ojagä ε.

⁸ Pε ga εntpε ja ra sibi ε to'o i su yεn εnbi 'bε da dengui, nε'ε to'o yoho yán 'yomfεni, nε gätho ε xεn ts'o yú mbεi, nε gätho yε hyodu, nε gätho yε 'yomt'εni, nε gätho ε in yāhε yε zīthu, nε gätho ε i thānde hōnt'a go 'bε'a gue him majuāni, nε gätho ε i man yε fεhni. Gätho ya da nu na yoho ran dāte, da t'εntpε i zø ra sibi ra azufre, tengu ra dejā na ndoho,” bi 'yεn Ojā.

Ma'da'yo ra hnini Jerusalén

⁹ Nε xø dá nugä man'da ra hmεpya bi t'urcä. Nu'a n'da ε yám 'bεhni Ojā mahεts'i gue min 'yohε 'dato yεm 'bεhni, gue'ε mi thε yε ximbo gue bi un yεn εnbi bε ja ra häi, nε nu'a bi xiqui: “Ba εhε, ga ut'a ra hnini, tengu'bε ra hmute bin thät'ui ra Dε'yo.”

¹⁰ Nε nu'a rá Hogandāhi Ojā bi bεngä man'da mahøn'a, tengu'bε bi zixcä a rām 'bεhni Ojā bε ja n'da ra t'øhø xεn hεts'i, nε bi 'yurca ra hogahnini Jerusalén ma'da'yo, bi gāh mahεts'i guepε bí 'bε Ojā.

¹¹ Nε nu'a ra hnini εmme di yoxni nangue rán hose Ojā i 'bεpε mbo. Nε di yoxni tengu ra do ra jaspe i pømhyats'i.

¹² Nε nu'a ra hnini mi ja bε ra mbä't'i, ra jado xεn hεts'i, goho yú ts'ät'i. Nε nu'a ra mbä't'i, mi ja

b_u 'dε'magoho y_u dajut'i, nε n'da ngu n'da y_u jut'i mi 'bäp_u n'da rá_m 'bēhni Ojā mahęts'i, da mbäh ra goxthi. Nε nu'_u 'dε'mayoho y_u jut'i, n'da a n'da nt'o't'i yá thuhu _u 'dε'ma yoho yá ts'ant'_u ra Israel.

13 Nε n'da nguadi min ja hyu y_u jut'i, hyu i xop_u ní bōx ra hyadi, nε hyu i xop_u ní y_uh ra hyadi, nε hyu i xop_u ra norte, nε hyu i xop_u ra sur.

14 Nε nu'a ra hnini mi fa'ts'i 'dε'mayoho y_u do, n'da'a n'da nt'o't'i yá thuhu _u 'dε'mayoho y_un 'yoh_u gue yá 'bäih_u ra Jesús, ngue ra Dε'yo.

15 Nε nu'a rá_m 'bēhni Ojā mahęts'i gue dán yá'be, mi hā n'da ra t'eni ra oro, tengu'b_u ra metro, gue da 'yεn ra hnini, hangu na ndoho y_u jut'i, nε y_u fō't'e.

16 Nu'a ra hnini x_un zant'ma ndoho, 'da'angu ná mba, nε 'da'angu nán j_unni. Nε nu'a ram 'bēhni mahęts'i bi 'yεn ra hnini, nε bi 'y_u' ra güenda ngue yo mahuāhi nε yo ciento kilómetro ná ndoho, 'da'angu ná mba, 'da'angu nán j_unni, nε 'da'angu nán hęts'i.

17 Nε nu'a ram 'bēhni bi 'yεni hangu nán hęts'i rá mbä't'i ra hnini, nε bi 'y_u' ra güenda ngue hyāte ma goho metro. Nε bi 'yεni tengutho i øt' y_u jā'i.

18 Nε nu'a ra mbä't'i nt'øt'e nangue y_u do ra jaspe, pε nu ra hnini nt'øt'e nangue ra oro, tengu'b_u ra xito a ra oro.

19 Nε nu'_u 'dε'mayoho y_u dādo mi fa'ts'a ra mbä't'i, x_un ngu nt'ut'i y_u t'udo 'dahma 'dan'yo, ngue di fεxni, x_um hmadi di muui. Nu'a rá mbēdi ra dādo nt'ut'i y_u t'udo ra jaspe, nu'a ná yoho ra dādo nt'ut'i y_u t'udo ra zafiro, nu'a ná hyu ra dādo nt'ut'i y_u ágata, nu ná goho ra dādo nt'ut'i y_u esmeralda.

20 Nε nu'a ná c_ut'a ra dādo nt'ut'i y_u ónice, ná 'dato

ra dądo nt'ut'i y_u cornalina, ná yoto ra dądo nt'ut'i y_u crisólita, ná hyąto ra dądo nt'ut'i y_u berilo, ná guto ra dądo nt'ut'i y_u topacio, ná 'det'a ra dądo nt'ut'i y_u crisoprasa, ná 'de'ma'da ra dądo nt'ut'i y_u jacinto, ná 'de'mayoho ra dądo nt'ut'i y_u amatista.

21 Nε gątho 'de'mayoho y_u jut'i rá mbä't'i ra hnini nt'ot'e nangue y_u perla gue x_un t'axi, nε n'da'a n'da y_u perla gue bi t'ot'e n'da ngu n'da ra jut'i. Nε nu'a ra calle x_un ndoho b_u mbo ra hnini nt'ot'e nangue ra oro x_un ho, tengu'b_u ra xito a ra oro.

22 Nε hin dá nugą n'da ra niją b_u, nguetho gątho rá nguse Oją a ra hnini, ngue ra Hmu tątetho rá ts'edi, nε ra Dε'yo, nε 'dar_u i 'b_uhmb_u u i 'b_ur_u ja ra hnini.

23 Nε nu'a ra hnini, him mahyoni ra hyadi di yor_u, ogue ra ząna, nguetho guesε Oją nε ra Dε'yo di yor_u.

24 Nε nangue'a ra nyot'i i ja b_u, gątho di yot'_u nε dim 'b_umanho u y_u ją'i dim 'b_ur_u gątho y_u häi ua ja ra ximhäi. Nε y_u ts'ut'abi gątho y_u häi dim 'b_ui di dą b_u u y_un ho x_u 'yot'e, tengu'b_u di um b_u y_un t'unni x_un ngu di muui.

25 Nε nsoquitho y_u jut'i gątho ra pa, nε njąm'b_u da mba njut'i, nguetho njąm'b_u din xui b_u.

26 Nε hont'a go 'be'a gątho di muui, gue bi zän Oją bi 'yot' y_u ją'i 'dahma 'dan'yo y_u häi ua ja ra ximhäi, nε gue'a da hyąx_u u, ní thim b_u mbo ra hnini.

27 Pε hin da y_ur_u ja ra hnini 'be'a x_un ts'o, xing y_u ts'om'bäi da y_ur_u, xing y_u hyäte. Pε hont'_u to'o bi 'yorpa rá thuhu ra Dε'yo b_u ja rá sōcuą, gue to'o gątho bi un ra temaząi, hont'_u da zą da y_ur_u.

22

Mi ts'ʌtho ba ɛh ra Jesucristo

¹ Nε nu'a rām 'behni Oja xø bi 'yurcä man'da mahø'n'a, dra Xuuagä. Ngue n'da ra dæthe mahoqui thoho ra dehe xʌn güe tengu ra xito, t'ɛmbi rá dehe ra temazaï. Nε bi nεxpʌ ja rán thuts'i Oja nε ra Jesús ra Dε'yo.

² Nε bi tho'inde bʌ ja ra calle xʌn ndoho bʌ ja ra hnini. Nε n'da n'danguadi mi 'bäpʌ yʌ za t'ɛmbi yʌ za gue di un ra te. Nε nu'ʌ yʌ za din zʌdi, n'dazna ngu n'dazna ma'da'yo yʌn dät'o din zʌpʌ, janangue'a 'dεmayo nidj din zʌdi n'dajeya. Nε nu'ʌ yú xi di un yún zaqui gätho yʌ ja'i.

³ Nε hin'yʌ 'be'a dí hnu rán ts'ɛmbi Oja bʌ. Pε din ja bʌ rá ts'edi Oja nε rá ts'edi ra Jesús ra Dε'yo. Nε gätho yú 'yɛhe da dānde ʌ nε da 'yørpa yú 'be'fi.

⁴ Nε nu'ʌ dim 'bʌpʌ da nu rá hmi Oja, nε gätho din ja rá thuhu Oja bʌ ja yú dɛ.

⁵ Nε hin'yʌ bʌ ra xui, janangue'a njon da hyom man'da ran nεqui, xíng ra hyadi, nguetho guesε Oja ra Hmu di yozεhe bʌ. Nε nu'ʌ dim 'bʌpʌ din ts'ʌt'abi gätho yʌ pa mazai.

⁶ Nε nu'a ram 'behni bi xicä: “Gätho ram hma gá 'yøde, majuañi a, nε da zä da t'ɛc'yɛi gätho. Nu'a Oja ra Hmu, gue'a di un rá Hogandahi yú pøngahya, ya bá pεncä ua drám 'behnigä a, ngue ga xi ahʌ 'be'a din ja, gue yú 'yɛhe ahʌ Oja. Nε him maya'a din ja,” bi 'yɛna.

⁷ “Dami 'yøhmbʌ ya,” ɛn'a ra Jesús, “him maya'a gue gua ɛcä. Gan johyahʌ gätho ahʌ gue guí ɛc'yɛihʌ 'be'a din ja, nt'o't'i bʌ ja ra søcuä,” bi 'yɛna.

⁸ Nε nugä dra Xuuagä, majuani dá øde ne dá nugä 'be'a gätho bi t'urqui ngue dá o't'ä ua. Ne nu'bu mi gua'a 'be'a dá øcä ne 'be'a xí 'yurqui, dán danyahmu bu ja rá gua ram 'behni mahęts'i bi 'yurqui gätho, dí ęna gue ga thąde.

⁹ Pε nu ram 'behni bi xiqui: “O guí thądegui, nguetho nugä dra 'yęhęgä tengu i, ne ni cuhu mi'da yu pøngahya, ne gätho mi'da u gue i ęc'yei 'be'a gá 'yorpü ja ra søcuą. Hømse Oja gui thąde,” bi 'yęna.

¹⁰ Nε xø bi xicä ram 'behni buya: “O guí pes' thoho na gá 'yo't'i, ngue 'be'a din ja, nguetho him maya'a din ja.

¹¹ Nε nu'bu to'o i øt' ran ts'o, thocua thoho da 'yøt' ran ts'o, ne gätho to'o i øt' ran ts'om'bäi, thocua thoho da 'yøt'e. Pε nu'bu to'o i øt' ran ho, thocua thoho da 'yøt' ran ho, ne to'o mahoqui thoho yú mbui thocua thoho gue xtán ho yú mbui,” bi 'yęn'a rá m 'behni Oja mahęts'i 'bu mi xiqui.

¹² Nε bi 'yęngä ra Jesús buya: “Nε guehna dí xi ahü, him maya'a ba ęcä. Ne n'da ngu n'da ga un rán theui 'be'a gätho bi 'yøt'e.

¹³ Nugä gätho dá du'mi ne ga juacä ra 'befi dá du'mi, dra mbudigä ne dran zęguigä, zai dám 'bui ne dam 'bui mazai.

¹⁴ Majapi thoho gätho mahoqui yú mbui nangue Oja, tengu'bu m'beni yú pahni. Janangue'a i ja yán t'ędi da yurpu ja yú goxthi ra hnini. Ne nu'bu to'o da zä da yurpu, da zä da zi yán dät'o yu za gue t'ęmbi yu za di un ra temazai.

¹⁵ Pε hingui sä da yurpu gätho u ngue bi 'uegue nangue Oja. Ne da gopu thi u gätho i ya hu yu zıthu, ne gätho yu 'yomt'ęni, ne gätho yu hyodu, ne gätho i

thande 'be'a him majuaṅi, ne gätho yu ja'i gue di ho da man yu fehni, hingui sä da yurpu u.

16 Nugä dra Jesúsä, dá penhdä bu mam 'behnigä gue da xi ahü gyü 'yεc'yεihü, gue 'be'a gá 'yorpü ja ra søcuä. Nugä dram bom'betogä ra David, ne tengu'bu dra Daşø dín 'yo'be ran nequi," bi 'yεn'a ra Jesús.

17 "Ba εhmbü gätho ahü," εn'a rá Hogandahi Ojä, ne'a rá xisu ra De'yo εna. Ne'ü gätho gue i øde, da ma: "Ba εhmbü." Ne ba εcuä gätho i tuthe, ne gui sihü ra dehe gue di un ra temazaï, ne hin gui juthü a.

Ran zofo ran zεgui

18 Ne nuya dí xi ahü, gätho ahü guí nuhü ya yüm hma i jaua, ngue i ma 'be'a din ja, o gue ahü guí øhmbü 'bu i hman ya yüm hma nt'o't'i ua, pe nu'bu guí εna gui hyuspahü mi'da yüm hma, pe da hyus'ahü Ojä u yün ünbi im mangua ja ra søcuä 'bu.

19 O nu'bu guí εmhbü him majuaṅi 'da yüm hma nt'o't'i ua, εna gue'bu gdí 'uejü u, pe Ojä di 'uec'ahü yün japi im mangua ngue hin di ja ahü gui carpu ja ra hogahnini, ne hin di ja ahü gui sifu yün dät'o a ra za di un ra temazaï.

20 Ne nu'a ra Jesús gue bi man ya yüm hma gätho i jaua, i εm büya, "Majuṅi ba εcä n'dihi," bi 'yεna. Ne gue'a dín nde'e, ne dí xi a i, ba εhe ma Hmu i Jesús.

21 Ne gätho ahü dín nde guin nuhü rán japi a ma Hmuhü ra Jesús. Ne hønt'a dí xi ahü ya.

**Ra 'da'yonhogui nangué ma Hmuh[†] ra
Jesucristo
New Testament in Otomi, Eastern Highland
(MX:otm:Otomi, Eastern Highland)**

copyright © 1974 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Eastern Highland

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomí, Sierra [otm], Mexico

Copyright Information

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Eastern Highland

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
eed5311a-6154-516f-aead-3829b2989366